



СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Український Народний Союз, видавець „Свободи“, святкує своє 125 річчя

Рік 126, ЧИСЛО 33, П'ЯТНИЦЯ, 16 СЕРПНЯ 2019 РОКУ

1893

Vol. 126, No. 33, FRIDAY, AUGUST 16, 2019

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Пророцтво про наші часи

Частина II

Петро Часто

Передмова до „Трьох розмов“, написаних Володимиром Соловйовом наприкінці 1899 року, датована Великоднем 1900 року і закінчується такими сумними рядками: „Різноманітні недоліки тексту досить для мене відчутні, але так само відчутний і не вельми далекий образ блідої смерті, котрий тихо радить не відкладати друкування цієї книжки...“. Це останній рік життя філософа, останні три місяці... Чужий офіційній Росії, відкинутий церковним кліром, не маючи не те що ніякої маєстности, але навіть власного кутка, він, як колись його великий прадід Григорій Сковорода, доживав у своїх приятелів та декількох щирих прихильників.

Вже з того одного, що, передчуваючи близький кінець, незрозумілий, недосяжний для доволишнього світу християнин-містик віддав останні сили цій книжці, свідчить про виняткову важливість її теми і розкритої в ній духовної кризи тих часів. Втім, й усіх пізніших, також і сьогоднішніх. Може, сьогоднішніх ще й у більшій мірі.

Якщо коротко, „Три розмови“ – це нищівне за вичерпною християнською аргументацією розвінчування так званого „толстовства“, світоглядної течії і відповідної моральної атмосфери, що склалася довкола постаті видатного російського письменника Лева Толстого з його догматизуванням „непротівлення злу насильством“ та оманю „нового християнства“.

Серцевиною духовного протистояння Вол. Соловйова і Лева Толстого були їхні несумісні погляди на походження зла у світі.

Відомо, що Л. Толстой панічно боявся смерті. Зворотнім боком цієї паніки була його відчайдушна спроба перемогти страх логікою, раціональними аргументами: мовляв, якщо смерть – „природне явище“, то чого ж її боятися? Щоб звільнитися від страху перед нею, досить жити морально і не робити помилок, які породжують біль і страждання. А щоб це здійснити, треба усвідомити, що причина усіх людських помилок – незнання.

Таким чином Л. Толстой стає на буддійську точку зору щодо походження зла. Це пояснення приваблює багатьох у Росії своєю простотою і доступністю. Виникла ціла ідейна течія, названа „новим християнством“ – з Христом як моральним авторитетом, без Христа як Бога, без Воскресіння. Християнську віру Л. Толстой позбавляє містичної сутності, намагаючись вмістити весь Новий Заповіт у „розумні межі“, в межі „знання“.

„Л. Толстой пішов не шляхом сучасної європейської екзегетичної науки, – писав про це явище Іван Франко. – Ступив він на дорогу з давніх-давен вже протоптану російськими сектантами – не на дорогу викладу, пояснення дійсного, первісного й історично ствердженого значення Євангелії, а на дорогу підкладення

(Закінчення на стор. 20)

Захисники України стануть її громадянами



Закордонні захисники України, яким уже надано громадянство. (Фото: „Укрінформ“)

Соня Лукашова,
„Українська правда“

КИЇВ. – 13 серпня з'явився указ Президента України Володимира Зеленського, який має спростити спроби дружніх до України

чужинців отримати громадянство України. Щоб потрапити під дію президентського указу, потрібно подати декларацію про відсутність іншого громадянства або зобов'язання

(Закінчення на стор. 16)

Пом'янули жертви Великого терору

Георгій Лук'ячук

КИЇВ. – 5 серпня біля Пам'ятного хреста жертвам комуністичного режиму, що біля колишнього Жовтневого палацу в столиці

України, відбулися Поминальні заходи за жертвами Великого терору 1937-1938 років, які організували „Соловецьке Братство“, „Меморіал“

(Закінчення на стор. 20)



Учасники меморіальних заходів біля колишнього Жовтневого палацу – місця катувань та розстрілів українських громадян різних національностей та вірувань. (Фото: Георгій Лук'ячук)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Відбулася зустріч у Константинополі

КОНСТАНТИНОПІЛЬ. – 8 серпня Президент України Володимир Зеленський під час своєї першої офіційної візити до Туреччини зустрівся з Вселенським Патріархом Варфоломієм, який цього року надав Томос про автокефалію Православній Церкві України. Зустріч була ініціативою Президента В. Зеленського. Вони спілкувалися у вузькому колі і у розширеному форматі з участю делегацій без журналістів. Також президент та патріарх мали святковий обід, який тривав понад годину. Після зустрічі Варфоломієм з посмішкою та традиційними прощанням з поцілунками провів В. Зеленського з Патріархії аж до автомобіля. Але перед зустріччю між представниками Константинополя та Офісом Президента В. Зеленського виникли непорозуміння. Зокрема, спочатку плянувалось, що патріарх та президент України підпишуть спільну заяву, проте в останній момент сторони не порозумілись і, як стверджують співрозмовники, у команді президента відмовилась підписувати документ. Заява переважно мала стосуватись екологічної тематики. Згодом Офіс Президента оприлюднив короткий реліз. Згідно з ним, Варфоломієм підтримав суверенітет України, а В. Зеленський подякував йому за підтримку. (BBC)

■ Зеленського запросили до Білого Дому

ВАШІНГТОН. – Президент України Володимир Зеленський отримав запрошення відвідати Білий Дім. Про це Президент США Дональд Трамп заявив 9 серпня. „Я думаю, що він домовиться з Президентом Путіним, і його буде запрошено до Білого Дому. Ми з нетерпінням очікуємо на зустріч із ним. Його вже запросили до Білого дому, і він хоче приїхати. Я думаю, що він приїде. Він дуже раціональна людина, він хоче миру в Україні. І думаю, що він приїде дуже скоро“, – зазначив Д. Трамп. („Голос Америки“)

■ Призначено перше засідання Верховної Ради

КИЇВ. – Перше урочисте засідання Верховної Ради відбудеться 29 серпня. Таке рішення було ухвалене під час першого засідання Підготовчої депутатської групи у парламенті. Представники інших політичних сил пропонували інші дати, зокрема 20 серпня, 3 вересня. До Підготовчої депутатської групи були делеговані представники від партій, котрі подолали п'ятивідсотковий бар'єр. Підготовчу групу очолив представник партії „Слуга народу“ Дмитро Разумков. („Укрінформ“)

■ Про допит Порошенка на поліграфі

КИЇВ. – 12 серпня слідчі Державного бюро розслідувань (ДБР) допитали колишнього президента Петра Порошенка стосовно можливого ухилення від сплати податків під час купівлі Товариства з обмеженою відповідальністю „Телеканал Прямий“. П. Порошенко висловив недовіру керівництву ДБР і заявив про готовність пройти допит із застосуванням поліграфа (детектора брехні) живо в ефірі телеканалу „Прямий“. Печерський суд столиці надав дозвіл на допит з застосуванням поліграфа. „Слідчі можуть допитати П. Порошенка із застосуванням поліграфа лише за його згодою“, – повідомила 14 серпня речник ДБР Анжеліка Іванова. Директор ДБР Роман Труба не виключив, що наступний допит П. Порошенка може бути проведений із застосуванням поліграфа. („Укрінформ“)

■ До Австрії прибули українські діти

ТІРОЛЬ, Австрія. – До міста на вакації 11 серпня прибула група українських дітей із сімей воїнів, які загинули або були поранені на Донбасі. Діти прямують до Тіролю завдяки домовленості Посла Олександра Щерби із земельним урядом про двотижневий відпочинок. Програма включає міські екскурсії, прогулянки горами, відвідини альпійських зоопарків, купання в озерах і басейнах та багато іншого. У липні в Австрії вже перебували дві групи українських дітей. 1 липня у Відні розпочав роботу літній „Табір миру“ з вивченням іноземних мов, учасниками якого стали діти з різних куточків України, у тому числі із сімей українських воїнів. 27 липня-3 серпня у сквартському комплексі під Віднем пройшов перший Літній пластовий табір. Участь у ньому взяли 70 пластунів, половина з яких прибула з України. („Укрінформ“)

ПОЛІТИЧНА ПРОГНОЗА

„Politico“: найкращий спосіб щодо Росії – дочекатись її самознищення

Сучасна російська держава – надзвичайно слабка і прямує до великого спалаху сепаратизму. Найбільша загроза для існування Росії – вона сама.

Впродовж останнього десятиліття загроза з боку Росії ставала все більшою в очах зовнішньополітичних експертів і чиновників США. Але цей страх став особливо великим після того, як російський уряд втрутився в американські президентські вибори. „Це не єдина спроба. Вони роблять це просто зараз, поки ми тут сидимо“, – сказав у Конгресі колишній спеціальний прокурор Роберт Мюлер, який розслідував російську справу. „Ми зараз робимо такі масштабні речі, які не могли собі й уявити ще кілька років тому“, – зізнався для „Нью-Йорк Таймс“ неназваний американський розвідник, розповідаючи про посилені атаки США проти російських електромереж, у відповідь на гакерські атаки Москви й кремлівські кампанії з дезінформації.

Але що як найбільша загроза для Росії – це не США і не будь-яка інша країна, а сама Росія?

Про це на сторінках „Politico“ пише професор з міжнародної безпеки Національного університету оборони США Пітер Єльцов: „Якщо оцінювати те, як Президент Володимир Путін окупував території колишніх радянських республік, влаштував кібератаки проти чужоземної інфраструктури й перекреслив внутрішні демократичні запобіжники за останнє десятиліття, може скластися враження, що Росія дуже могутня. Але насправді сучасна російська держава значно слабша, ніж була імперія Романових, яка існувала з 1613 до 1917 року, чи СРСР. Найбільша проблема Росії має внутрішній характер. Це велика євразійська країна, яка не змогла створити національну ідентичність, яка б охоплювала все її населення. Мільйони громадян Російської Федерації не дуже лояльні до своєї держа-

ви. І як тільки Москва ослабить свій контроль над місцевими виборами, що вірогідно станеться після президентства Путіна, ці групи почнуть домагатися незалежності. Як антрополог, історик і політолог, який провів багато часу в Євразії, я думаю, що це бомба сепаратизму сповільненої дії, якої Путін дуже боїться і яка вибухне через 10, 20 чи максимум 30 років“.

На думку П. Єльцова, є три великі причини, чому Російську Федерацію чекає розпад. Перша і найважливіша з них – це те, що сепаратистські імпульси в країні дуже потужні. Для прикладу автор подає Татарстан і Башкортостан – дві етнічно автономні республіки в центрі Росії. Ці республіки мають потужні націоналістичні організації: „Азалтик“ (Союз татарської молоді) і башкирська „Кук Буре“ („Небесні вовки“). Вони закликають до єдності тюркомовних народів в регіоні. Обидві організації відзначають жалобні дні, пам'ятаючи пограбування Казані військом Івана Грозного, яке відбулося в 1552 році й на п'ять століть закріпило в обох народів відчуття глибокої втрати.

Як показали війни у Чечні в 1990-их роках і на початку 2000-их, сепаратистські рухи в Росії можуть бути кривавими й тривалими. І вони не лише етнічні. Приміром, етнічні росіяни, які живуть в багатих на ресурси регіонах Сибіру, на Уралі й Далекому Сході, кілька разів намагалися проголосити незалежність від Москви.

Після зміни режиму В. Путіна груба, насильницька єдність країни може поступитися цим сепаратистським ідеям. Можна багато розмірковувати про те, хто ж стане наступним правителем. Але, найвірогідніше, В. Путін сам вибере його чи її в кінці своєї каденції. І не відомо, чи наступник зможе тримати стиснуту руку

(Закінчення на стор. 18)

Зеленський зустрівся з представниками кримськотатарського народу

Офіс Президента України

КИЇВ. – 9 серпня, у Міжнародний день корінних народів світу, Президент України Володимир Зеленський зустрівся з представниками кримськотатарського народу.

Зустріч відбулася зі спільної ініціативи сторін і мала на меті поглиблення співпраці Офісу Президента, представництва Лави держави у Криму та Меджлісу кримськотатарського народу й координацію зусиль для деокупації півострова та його реінтеграції.

У заході взяли участь постійний представник президента в Автономній Республіці Крим Антон Кориневич, провідник кримськотатарського народу Мустафа Джемільев, голова Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров, делегат Курултаю Рустем Умеров.

„Наша зустріч плянувалася, щоб ближче познайомитися, пройтися по всіх принципових питаннях щодо Криму, захисту кримських татар. Які кроки ми повинні разом робити, що вже здійснюється з вашого боку“, – сказав В. Зеленський.

Учасники обговорили питання захисту прав людини, зокрема політв'язнів, на території тимчасово окупованої Автономної Республіки Крим та міста Севастополя. Також ішлося про законодавчі ініціативи та гуманітарні питання.

М. Джемільев і Р. Чубаров поінформували главу держави про поточну ситуацію на окупова-



Представники кримськотатарського народу на зустрічі з Президентом Володимиром Зеленським. (Фото: Офіс Президента України)

ному півострові. Провідник кримськотатарського народу акцентував на тому факті, що окупанти намагаються всіляко пригнічувати корінний народ Криму.

З метою встановлення всіх порушень прав людини у Криму голова Меджлісу кримськотатарського народу та провідник кримськотатарського народу запропонували порушити на міжнародній арені питання запровадження постійної моніторингової місії на тимчасово окупованому півострові. Вони наголосили, що відповідне право вже мають Моніторингова група ООН з прав людини та Спеціальна моні-

(Закінчення на стор. 7)

ПИСЬМЕННИЦЬКІ РЕФЛЕКСІЇ**Сто днів служіння Зеленського**

Сергій Жадан

27 серпня минають перші 100 днів президентства Володимира Зеленського. Сто днів — це досить, аби вже говорити не лише про очікування, проте надто короткий час для справжнього розчарування. Тим більше, що політичні кроки та методи публічної комунікації нового українського президента ускладнюють сам факт оцінки президентської діяльності.

За великим рахунком, покищо В. Зеленський звільняє персонажів, проти звільнення яких ніхто нічого не має проти, й хамить тим, захищати кого ні в кого не підійметься рука. Регулярні звернення з незначних приводів, не до кінця чітка й зрозуміла кадрова політика, обережне спілкування „на міжнародному рівні“. Покищо президент збирає традиційний урожай післявиборчої постевфорійної любові. Згадайте: п'ять років тому було те саме: президент, якого благословляють на чесну клопітку працю, прем'єр, який літає економ-клясою, викликаючи загальне замилювання, жодної поблажливості до тих, хто програв, жодного зазірання в майбутнє.

Майбутнє тим часом не чекає на нашу увагу — воно рішуче вламується в щоденність, нагадуючи про те, що час загалом має здатність минати швидко й непомітно, і що так чи інакше довго перебувати у підвищеному стані шкідливо для здоров'я. На ефорії можна виграти вибори, проте при прийнятті бюджету ефорія — не найкращий помічник. Час, на відміну від багатьох з нас, працює постійно, і не факт, що працює він саме на нас.

Поки ефорія не спаде, вона й далі визначатиме політичну позицію громадян України, які цього року зламали кригу вітчизняного політикуму, цілковито й безапеляційно віддавши владу в нові руки. Ставлення до президента його виборців далі нагадує любов бабусі до своїх онуків — щирі й нелогічні. Будь-який публічний жест гаранта викликає схвалення, будь-яка критика викликає несприйняття, всім, за великим рахунком, подобається балаювання пер-

шої особи поміж незручних питань і непримиримих опонентів. Зрештою, президент не надто й старається при цьому балаюванні, він далі воліє просто не коментувати, не озвучувати, не нагадувати, коли хтось забуває й не шукати відповіді, коли нагадують йому.

З точки зору тактики — бездоганно. З точки зору стратегії — традиційно наводить на думку, що жодної стратегії не існує. Існує гра і кредит довіри. Втім, гри може надовго не вистачити. Кредит так само.

Опоненти нової влади покищо працюють у порожнечу, подібно до бігунів естафети, які ще не схопили до рук естафетну паличку, проте вже поволі набирають швидкість. Оцінювати, за великим рахунком, немає чого, тому спільнота ЗЕскептиків розминається переважно на зовнішньому вигляді або розпорядку дня новообраного президента. Заняття захоплює, проте без особливого державотворчого потенціалу. Маневри довкола проведення (чи не проведення) паради чи скандали довкола Міністерства закордонних справ особливої суспільної дискусії не викликають. Так чи інакше слід чекати на початок праці нового парламенту, на початок праці нового уряду, загалом — на початок роботи.

Насправді ж усі розуміють, що все найцікавіше у нас попереду, що владі так чи інакше доведеться озвучувати якісь речі, пов'язані не лише з президентським тролінгом окремих (переважно провінційних) чиновників, але й із стратегічним розвитком країни. Себто так чи інакше новим очільникам держави доведеться пояснити суспільству, які саме лінії очільники вважають для себе червоними, за які з них вони збираються заступати, за які заступати вважають неприпустимим. І оскільки суспільство саме по собі є далеко не найдостойним у визначенні цих ліній, не тяжко передбачити, що саме тут і почнуться перші розбіжності, перші розходження в оцінці, перші голосні розлучення.

(Закінчення на стор. 20)

СУТЬ СПРАВИ**Протистояння наддержав? Хіба?**

Віталій Портников

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг пов'язав анексію Кримського півострова Росією з протистоянням наддержав. Це важливе зауваження, яке перетворює конфлікт навколо Криму — як і інші подібні конфлікти — на велику світову політичну драму. І яка, думаю, робить жителів півострова — як, втім, і всіх інших українських громадян — заручниками цього великого протистояння.

Але запитаймо себе: а чому взагалі це протистояння виникло? Коли ми були свідками протистояння Сполучених Штатів і Радянського Союзу в роки Холодної війни, ми, принаймні, розуміли, що відбувається. Це було ідеологічне протистояння — нехай вплив комуністичного чаду і слабшав щороку.

Проте, усюди, куди приходила Москва, відбувалося практично одне і те ж. „Народно-демократична революція“, нехай нерідко й імітована за допомогою радянських або кубинських окупантів. Націоналізація приватної власності. Запровадження однопартійної диктатури якогось чергового народного царька. Приєднання захопленої країни до „табору народної демократії“.

І зрозуміло, що в країнах, які орієнтувалися на Захід — навіть якщо говорити про диктаторські режими — була зовсім інша економіка, зовсім інше уявлення про державу. Це було справжнісіньке протистояння систем.

А нинішнє „протистояння наддержав“, схоже, існує, в першу чергу, в голові Володимира Путіна. І тому, що сучасна Росія, на відміну

від того ж Радянського Союзу, ніякою наддержавою насправді не є, її економічний потенціал, тим більше при такій величезній території, наближає цю країну швидше до карликів, ніж до велетнів. І тому, що ніякого альтернативного ідеологічного порядку денного російська „сфера впливу“ більше не пропонує. І тому, що при всьому протистоянні з цивілізованим світом Росія, як ми бачимо, перебуває в залежності від нього, і кожне нове рішення Заходу про посилення санкцій проти цієї країни б'є по її економіці сильніше, ніж будь-яка руйнівна зброя. І тому, що всі прекрасно знають, і на Заході, і в Росії, — що „справжні“ санкції, які б зруйнували російську економіку, вдарили б по самому Заходові, але й „протистояння“ припинили б назавжди.

Росія, на відміну від Радянського Союзу, не справжній конкурент, це, скоріше, світовий хуліган, з яким не хочуть мати справи, щоб не з'явилася необхідність переходити до більш рішучих дій. Простіше кажучи — можливо, щоб не довести справу до великої війни, нехай навіть і економічної.

І в цьому — суть того, що відбувається навколо Росії сьогодні. Мешканці Криму, як і всі інші українські громадяни, є заручниками не протистояння наддержав, не конкуренції систем, не змагання цінностей. Вони — заручники цього міжнародного путінського хуліганства.

(„Газета по-українськи“, 8 серпня)

Віталій Портников — політичний експерт, публіцист, Київ.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ**■ Литовці займуться сміттям у Львові**

Львів. — 12 серпня литовська компанія „Гідротера“ перемогла у конкурсі на визначення технічного консультанта з будівництва майбутнього сміттєпереробного заводу у Львові. Саме ця фірма проводитиме нагляд за будівництвом заводу на вулиці Пластовій та рекультивацією полігону в Грибовичах. Її завданням буде забезпечення дотримання відповідності з європейськими нормами: будівельними, екологічними та інженерними. За право нагляду за будівництвом сміттєпереробного заводу у Львові змагалися компанії з Франції, Прибалтики та Греції. Через два роки у Львові збудують перший в Україні сучасний сміттєпереробний комплекс із європейською технологією механіко-біологічної переробки відходів, а також рекультивують старий полігон та впровадять нову систему поводження з відходами. („Укрінформ“)

■ „Нафтогаз“ оскаржує постанову уряду

Київ. — 9 серпня Акціонерне товариство „Нафтогаз України“ оскаржило постанову Кабінету міністрів, якою було змінено розрахунки ціни газу для населення. Позов надійшов до Окружного адміністративного суду Києва. Постанова уряду передбачає, що „Нафтогаз“ для визначення ціни газу аналізує чотири показники: ціну для комерційних споживачів за минулий місяць, дані Міністерства економічного розвитку і торгівлі щодо середньої митної вартості газу за минулий місяць, середньозважену ціну на Українській енергетичній біржі та ціну за урядовою постановою від 19 жовтня 2018 року — компанія обирає з них найнижчу. Найменшою виявилася ціна на Українській енергетичній біржі — за нею і була визначена вартість газу на серпень. („Укрінформ“)

■ НАБУ починає діяти

Київ. — Директор Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) Артем Ситник 9 серпня анонсував справи щодо високопосадовців. Він зазначив, що співпраця з Службою безпеки України значно поліпшилась останнім часом і є певний прогрес у справі „Роттердам плюс“. 8 серпня НАБУ оголосило колишньому голові Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг Дмитрові Вовкові та ще п'ятьом особам, причетним до запровадження так званої формули „Роттердам плюс“, підозру у вчиненні дій, в результаті яких споживачам електроенергії завдано 18.87 млрд. грн. збитків. („Укрінформ“)

■ Стали відомі фіналісти конкурсу

НЮ-Йорк. — 9 серпня жюрі літературного конкурсу Фонду Петра і Лесі Ковалевих при Союзі Українок Америки (СУА) оголосило фіналістів у трьох категоріях: поезія, проза та переклади української літератури англійською мовою. Серед фіналістів у категорії „Поезія“ Наталя Бельченко, Дарина Гладун, Василь Карп'юк, Анатолій Кичинський, Галина Крук. Фіналістами категорії „Проза“ стали Катерина Калитко, Олег Коцарев, Ярослав Терлецька і Галина Петросаняк, Василь Трубай, Марина Єщенко. До фіналістів категорії „Переклади української літератури англійською мовою“ потрапили Елі Кінселла, Ганна Лелів. Лавреатів конкурсу вперше нагороджуватимуть під час урочистої церемонії на Форумі видавців-2019 у Львові 1 вересня. („Укрінформ“)

■ Зустріч у Представництві СКУ в Україні

Київ. — 7 серпня Представництво Світового Конгресу Українців (СКУ) в Україні провело зустріч із творцями фільму „Заборонений“. Продюсер фільму Артем Денисов та директор Представництва Сергій Касянчук обговорили питання поширення інформації про фільм у країнах проживання української діаспори та перспективи участі фільму на кінофестивалі у Торонто „Toronto International Film Festival“. „Заборонений“ — український художній повнометражний фільм про Героя України Василя Стуса та його боротьбу із радянською системою, який вийде на екрани восени цього року. („Укрінформ“)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Суд дозволив на опозиційного кандидата

МОСКВА. — Московський суд 13 серпня скасував рішення міської виборчої комісії, яке забороняло опозиційному кандидату змагатися в міських виборах 8 вересня. Три дні після того як 50 тис. демонстрантів протестували проти цього рішення комісії, суд вирішив на користь Сергія Мітрохіна, кандидата від партії „Яблоко“. Вуличні демонстрації розпочалися в липні після того, як виборча комісія відкинула кандидатури майже всіх опозиційних і незалежних кандидатів. („Radio Free Europe/Radio Liberty“)

■ Росія хвалиться після вибуху

МОСКВА. — Представник Кремля Дмитро Песков 13 серпня сказав агенції „Ройтерс“, що Росія веде в перегонах в озброєнні для створення нових, далекосяжних ядерних ракет. Однак, державна ядерна агенція „Росатом“ признала 10 серпня, що вибух ракети під час випробувань попереднього дня спричинив смерть п'ятох осіб і поранив ще трьох. Аварія сталася на морській платформі в Білому морі в Архангельському регіоні. Місцева влада порадила 450 жителям недалекого села Ніюнокса тимчасово покинути свої оселі через підвищений рівень радіації після аварії. Президент США Дональд Трамп сказав 12 серпня, що США „багато навчилися“ з цього вибуху, натякаючи, що це була нова ядерна крилата ракета, яку НАТО назвало „Скайфол“. Коли Президент Росії Володимир Путін оголосив цю ракету минулого року, він хвалився, що вона є „необмеженої дальности“ і не може бути стримана сучасними оборонними системами. Але Д. Трамп сказав 12 серпня, що США мають „подібну, хоч більш завансовану, технологію“. („MSN“)

■ Росія закликає США не втручатися

МОСКВА. — Міністерство закордонних справ Росії 9 серпня покликала старшого дипломата США Тима Річардсона, щоб висловити своє невдоволення „намаганням втручатися у внутрішні справи нашої країни“. Причиною цього стала пересторога Посольства США в Москві американським громадянам не брати участі у незаконних протестах в Росії. Однак, пересторога включала мапу запланованого маршруту демонстрації опозиційних кандидатів та їхніх прихильників. Міністерство вважало, що це є мовчазна рекляма для демонстрацій. Вашингтон неодноразово критикував трактування поліцією демонстрантів. Після арештів попереднього тижня представник Державного департаменту сказав журналові „Нюзвік“, що США „стурбовані“ арештами і „використанням надмірної сили поліцією“. Він додав, що „народ Росії, так як люди всюди, заслуговує на вільні й справедливі вибори“. („Newsweek“)

■ Дійшли до згоди в Судані

ХАРТУМ, Судан. — Посол Африканського Союзу до Судану Могамед ель-Гасан Лебат сказав 3 серпня, що продемократичний рух і правляча військова рада в країні дійшли до згоди про розподіл влади. Він сказав репортерам, що обидві сторони „вповні погодилися“ на конституційну проклямацію з нарисом розподілу влади впродовж трирічного перехідного періоду до виборів. У квітні військо здійснило переворот проти Президента Омара аль-Башіра після кількомісячних масових протестів проти його авторитарної влади впродовж трьох десятиліть. Демонстранти залишились на вулицях, вимагаючи створення цивільного уряду. Обидві сторони погодилися після натиску з боку США та їхніх арабських союзників, які боялися що політична криза може розпалити громадянську війну. Впродовж перехідного періоду країною керуватиме 11-членна громадсько-військова рада. Головування чергуватиметься між військовим і цивільним провідниками. Також буде вибраний Кабінет технократів і Законодавча рада. О. аль-Башіра тримають під арештом. Міжнародний кримінальний суд закидає йому участь в геноциді в регіоні Дарфур в західній частині країни в ранніх 2000-их роках. („Associated Press“)

Агресія Росії проти України – на порядку денному президентських перегонів демократів у США



Берні Сандерс (Фото: berniesanders.com).



Корі Букер (Фото: facebook.com/corybooker).



Джозеф Байден (Фото: joebiden.com).

Голос Америки

Вибори президента в США відбудуться в 2020 році, але передвиборча кампанія вже триває.

Провідні партії США готуються до так званих „праймеріз“, щоб визначити єдиного кандидата від своєї партії для участі у президентських перегонах. Якщо в Республіканській партії лише один політик покищо заявив про свій намір змагатися з чинним президентом США Дональдом Трампом за номінацію від партії, то конкуренція за партійну номінацію серед представників Демократичної партії вже дуже інтенсивна. 24 кандидати виборюють право представити свою партію на виборах у 2020 році.

Щоб розібратись в п'ятформах кандидатів-демократів, Рада з міжнародних відносин США (CFR) опитала кандидатів від Демократичної партії стосовно їх позиції з основних питань міжнародної політики.

Одне з питань стосувалось України і звучало так: „Якби Вас обрали президентом США, що б Ви зробили для протистояння російській агресії проти України?“

Ми наводимо відповіді на це питання, які надали CFR 12 з 24 кандидатів-демократів.

Джозеф Байден, один з найвідоміших політиків-демократів, колишній віце-президент США, озвучив чотири пункти своєї програми стосовно України, які він плянує втілювати в разі обрання на посаду президента США:

„Я зробив би Україну пріоритетом міжнародної політики. У військовій сфері я надав би безпекову допомогу від США, включаючи зброю, щоб посилити здатність України захищатись. Я також би розширив успішне навчання збройних сил України, розпочате адміністрацією Обами-Байдена.

В економічній сфері я працював би над збільшенням західних прямих інвестицій і підтримував би енергетичну незалежність України від Росії, особливо якщо „Північний потік 2“ буде побудовано цього року, що значно зашкодить доступу України до російського газу.

Я б забезпечив, щоб допомога США Україні надавалась лише за умови антикорупційних реформ, включаючи призначення справді незалежних антикорупційних прокурорів та судів.

Я підтримав би набагато потужнішу роль США поряд з Францією та Німеччиною в переговорах з Росією. Щоб дипломатія працювала, нам потрібний більший важіль стосовно Москви і це означає більш тісну співпрацю з європейськими партнерами та союзниками, щоб Росія сплачувала більшу ціну за війну, що триває в Україні. Наша стратегічна мета – підтримати еволюцію демократичної, єдиної, суверенної України і змусити Кремль платити ціну за постійні атаки на міжнародний порядок“.

Берні Сандерс, 77-річний сенатор США, який зараховує себе до демократичних соціалістів, на минулих виборах став другим за популярністю кандидатом від Демократичної партії, поступившись у змаганнях за номінацію від партії 2016 року Гіларі Клінтон.

Відповідаючи на питання про Україну Б. Сандерс відзначив, що стратегію стосовно України було закладено адміністрацією Барака Обами через політику санкцій і ініціативу запевнення Європи.

„Моя адміністрація чітко заявить Росії, що

подальша агресія змусить США посилити тиск, вийти за межі поточних санкцій. Наш теперішній пріоритет – тісна співпраця з європейськими союзниками, щоб допомогти новому уряду України виконати обіцянки з економічних реформ, покращення життя і значного зниження корупції“.

Корі Букер, який з 2013 року представляє штат Нью-Джерсі в Сенаті США, відзначив, що особисто відвідував Україну і виступив за продовження політики санкцій проти Росії.

„Коли йдеться про російську агресію, давайте чітко скажемо: росіяни не просто нападають на Україну, або США – вони намагаються зашкодити демократії. Вони намагаються розділити та пересварити лідерів країн та населення і це неприйнятно“.

Сенатор наголосив на тому, що він вже зробив з протистояння російській агресії.

„Як член Комітету міжнародних відносин Сенату я підписав листа на підтримку суверенітету України і проголосував проти рішення президента Трампа припинити санкції проти компаній, пов'язаних з російськими олігархами. Я підтримую використання світових санкцій ім. Магнітського та інших інструментів, щоб тиснути на Росію задля повернення її до співпраці зі світовим співтовариством“.

Піт Бутіджедж, 37-річний американський політик, колишній офіцер ВМС США, є посадином містечка Савт Бенд в штаті Індіана. В своїй відповіді П. Бутіджедж закликав розвивати співпрацю з Україною в оборонній сфері та утримувати санкції.

„Російська агресія проти України – це напад на узгоджені принципи і правила європейського та світового порядку, який захищає громадян у світі і поза Україною, включаючи американців. Суверенітет та територіальну цілісність України захищають Статут ООН та європейські безпекові угоди, підписані і Російською Федерацією і які та мусить поважати. Місія ОБСЕ та Мінські домовленості зобов'язують Росію вирішувати конфлікт з Україною мирно. Ми маємо утримувати жорсткі, цілеспрямовані, ефективні економічні та фінансові санкції проти Росії доки та продовжує напади на українську територію та громадян і продовжує незаконну окупацію територій Донбасу та Криму.

Протистояння агресії Росії також означає підтримку незалежності України і можливість проводити та втілювати суверенні рішення з міжнародної політики, через підтримку політичної, економічної та оборонної спроможностей України. Хоча Україна не є офіційним союзником, США мають допомогти Україні зі створенням сучасної та спроможної оборонної сили задля захисту громадян, надаючи поради, навчання, тренування, а також через готовність розглянути комерційний продаж зброї відповідно до ситуації. Хоча США не повинні посилювати нестабільність, чи конфлікт, ми не мусимо уникати відповідальної оборонної допомоги демократії в серці Європи на яку здійснюється напад, через те, що її громадяни обрали демократичний європейський шлях“.

Джон Делейні, колишній конгресмен США та бізнесмен, вважає, що Сполучені Штати

(Закінчення на стор. 17)

ТОЧКА ЗОРУ

Непорозуміння з перейменуваннями

Галина Компанієць

Благородне завдання перейменувати топоніми, аби змінювалася національна свідомість людей, постало перед Україною відразу після набуття незалежності. Але на практиці усе відбувається складно. Про це причому голова топонімічної комісії Черкас, доктор історичних наук, професор Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького Віталій Масненко розповів журналістці Галині Компанієць.

Топонімічні комісії почали працювати з початку 1990-их років, але спершу до їх складу входило чимало людей, які представляли „вчорашній день історії“. Після 2010 року ситуація трохи змінилася, однак на той час із комуністами об'єдналися регіоналі і знову все робилося з надзвичайними потугами.

У Черкасах тоді назви 11 вулиць кричущого радянського зразка (таких як вулиця ХХ чи ХХІІ партійного з'їзду, Комсомольська тощо) замінено українськими. Лише після 2010 року центральний майдан Черкас перейменовано з площі Леніна на Соборну, а вулицю Енгельса – на честь В'ячеслава Чорновола.

Історичні події на Майдані 2014 року змусили багатьох замислитися про суверенітет України і діяти рішучіше. 2015 року нарешті було прийнято Закон про декомунізацію, яким засуджувалися комуністичний та націонал-соціалістичний (нацистський) тоталітарні режими в Україні, і заборонялася пропаганда їхньої символіки.

У Черкасах історичні назви було повернуто ще семи вулицям, зокрема вулиця Леніна у центрі міста стала вулицею Небесної сотні, а 2018 року було перейменовано 68 вулиць.

В області перейменовували 19 населених пунктів, у самих Черкасах змінили назву 1,014 об'єктів топоніміки, в області – 2,674 об'єкти. Загалом за чотири роки декомунізації в Україні змінили назви 52 тис. топонімів, 987 населених пунктів і демонтували понад 2,500 пам'ятників радянським вождям. Про це повідомили в Українському інституті національної пам'яті.

Однак на практиці з'ясувалося, що основна проблема декомунізації в Україні полягала не у законодавчому полі, яке нарешті з'явилося, а в готовності самих громадян до таких, здавалося би, потрібних змін. Навіть не всі члени топонімічних комісій були готові робити перейменування топонімів на науковій основі.

Далася взнаки і відсутність у органів місцевого самоврядування правової культури, коли керівники на місцях Закон про декомунізацію не б'юкували, але і не поспішали його виконувати, відбуваючись відмовками: „У нас багато законів не виконуються“.

Але настав час і за нашою пострадянською традицією все ж треба було звітувати про виконання закону, тож перейменовувати географічні назви взялися похапцем, буквально за місяць. Це призвело до маси викривлень і недоречностей.

Приміром, у селах, де масовими були вулиці імені Леніна, тепер стали так само поширені вулиці Садові, Квіткові, Горіхові. І керівники місцевих територіальних громад відверто зізналися: „Раптом влада знову поміняється? То за такі нейтральні назви нас лятимуть менше, ніж за політичні чи історичні“.

Перейменування топонімів, по суті, мало на меті дві ідеї. Перша – декомунізаційна, друга – повернення містам і селам багатьох власних місцевих історичних назв. Так, у Черкасах було відроджено деякі старовинні вулиці – Верхня і Нижня Горі, Надпільна, Казбетьська тощо, або ж на честь наших славетних земляків та діячів загальнонаціонального значення (гетьмана Христофора Косинського, Дмитра Байди Вишневецького). Однак і тут не обійшлося без недоречностей. Не судилося повернути старі назви вулиць Монастирської і Заводської, що ведуть до колишнього монастиря над Дніпром і машинобудівного заводу (колишнього „Гросе і син“). Вулиця радянського полководця Івана Конєва мала стати вулицею нашого земляка Максима Залізняка, однак стала зватися іме-

нем Олени Теліги. А вулицю лівої соціалістки Розі Люксембург пропонувалося поділити на дві згідно з географічним розташуванням: частині пропонувалося повернути історичну назву Гуржівська (на честь одного з першопоселенців міста), другу – назвати вулицею Самійла Кішки.

Оскільки людям вчасно не пояснювали важливість багатьох історичних постатей в житті нашого краю, на карті Черкас так і не з'явилися вулиця Павла Полуботка, а є вулиця Мальовнича (колишня Володарського). Вулиця маршала Олександра Василевського стала вулицею не Петра Дорошенка, а Затишною. Вулицю маршала Костянтина Рокосовського перейменовано на Горіхову, хоча ми пропонували – на Гетьмана Івана Виговського. Усе це не сприяє формуванню національної свідомості черкащан.

Серед найбільших недоліків перейменування вважаємо відмову перейменувати великий провулок Воронського на вулицю Симона Петлюри. Вулицю назвали іменем народної артистки України, улюблениці Раїси Кириченко, хоча топонімічна комісія пропонувала дати цю назву іншій вулиці Красіна. Це прикро, бо С. Петлюра – постать державного рівня, він неодноразово бував у Черкасах.

Залишилася поза увагою черкащів і така знакова постать, як Григорій Сковорода, котрий був не просто мандрівним філософом, автором могутньої духовної спадщини, а й визнаним професором, якого запрошували викладати краді університети Європи. Г. Сковорода кілька років жив на Золотоніщині, його образ викарбувано на покищо найбільшій українській 500-гривневій купюрі, а в обласному центрі не заохотили увіковічнити це славне ім'я.

„Перейменування вулиць треба було робити без поспіху, – вважає один із авторів топонімічної концепції Черкаської міської ради, археолог і краєзнавець Михайло Сиволап. – „Коли справа робиться поспіхом, можливі різні недоречності. Приміром, залишилося ще чимало вулиць, які не підпадають про закон про декомунізацію, проте фактично є комуністичними. Приміром, Павлика Морозова, Паризької комуни, Максима Горького тощо. Тож варто говорити не тільки про декомунізацію, а й ширше – про деімпереїлізацію назв вулиць, які не є суто комуністичними, але були сформовані в радянський час заради формування системи неповноцінності українців“.

На думку директора Українського Інституту Національної пам'яті Володимира В'ятровича продовженням декомунізації повинна стати деколонізація. Тобто позбавлення імперської спадщини, яка може бути використана для відновлення імперії. Ухвалений нещодавно Закон про мову в Україні теж важливий крок у цьому напрямі.

Головне – зміна свідомості людей, які повинні зрозуміти і прийняти потребу перейменування вулиць. Приміром, у Черкасах на багатьох будинках приватного сектора вулиці Кривалівської читаємо „Паризької комуни“. На запитання: „Чому не міняєте табличку?“ власники приватних будинків показують на дорожні ями – мовляв, спочатку залагайте діри на дорозі, а потім – про таблички. Особливо впадає у вічі розмаїття старих табличок у районних центрах, де вулиці Леніна – масове явище. До речі, вартість заміни табличок входить до статті „Благоустрій“, тому фактично включена у щомісячну квартплату.

Інший момент – увічнення пам'яті загиблих у війні з Росією. Спершу кілька вулиць у Черкасах називали іменами загиблих (В'ячеслава Галви, Ігоря Момота, Віталія Вергая), однак, на жаль, трагедія на Донбасі триває, і на всіх героїв вулиць може не вистачити вулиць. Тому доцільніше було б назвати одну вулицю загалом на честь загиблих героїв Майдану чи цієї війни.

Одночасна заміна багатьох топонімів призводить до плутанини. Люди не встигли звикнути до назви однієї вулиці чи міста – аж тут раптом понад 10 нових назв. Владі треба врахувати ці моменти, пояснювати людям, встановлювати спеціальні таблички тощо. Але на місцях зволікають, мовляв, є багато важливіших проблем.

АМЕРИКА І СВІТ

■ Путін має відповісти Україні

ПАРИЖ. — Франція надіється, що Президент Росії Володимир Путін дасть позитивну відповідь Президентові України Володимирові Зеленському на його пропозиції для закінчення п'ятилітнього конфлікту в східній Україні. Це сказав 13 серпня високопосадовець в адміністрації Президента Емануеля Макрона, котрий просив залишитися анонімним. Е. Макрон гоститиме В. Путіна 19 серпня. У червні він гостив В. Зеленського. Зустріч з В. Путіном буде напередодні вершинної зустрічі „Великої сімки“, яка розпочнеться 24 серпня у Франції. У 2014 року Росію виключено з тодішньої „Великої вісімки“ за її анексію Криму. („AFP“)

■ Колишній президент Перу заарештований

ЛІМА, Перу. — Бюро Головного прокурора Перу повідомило, що колишній Президент Аляндро Толедо був заарештований 16 липня в Каліфорнії. Перу вимагатиме його екстрадиції, щоб поставити його під суд за корупцію. 73-літнього А. Толедо обвинувачують, що він за часів свого президентства (2001-2006) отримав 20 млн. дол. хабарів від будівельної компанії „Одобрехт“, щоб уможливити їй побудувати Міжкочанську автодорогу, яка пов'язує Перу з Бразилією. Процес екстрадиції може забрати шість-вісім місяців. Прокуратура Перу розпочала розслідувати А. Толедо і двох інших колишніх президентів – Педро Кучинського та Алана Гарсію – у червні минулого року. А. Гарсія поповнив самогубство у квітні, коли поліція прийшла його арештувати за відмивання грошей. 80-літнього П. Кучинського, котрий пройшов операцію серця в травні, тримають під домашнім арештом, також за відмивання грошей. Четвертому колишньому Президентові Оланті Гумалі і його жінці Надіне Гереди висунено обвинувачення в травні за відмивання активів. („AFP“)

■ „Міс Мишиген“ втратила свій титул

ДІТРОЙТ. — Студентка Мишигенського університету Кеті Жу 14 липня здобула титул „Міс Мишиген“ на конкурсі краси „Міс Світ Америка“, але вже 18 липня ця організація відібрала в неї титул за її „образливі, несенсетивні та невідповідні“ писання на соціальних мережах в інтернеті. К. Жу є знаною політичною коментаторкою, за її писаннями на інтернеті стежать близько 80 тис. осіб. Вона вважає, що це була дискримінація за її політичні погляди. Представники „Міс Світ Америка“ не відповіли на численні звернення журналістів. К. Жу розповіла, що її покарано за два специфічні писання. У 2018 році мусульманська студентська група закликала святкувати День гіджаба (ісламський жіночий одяг), а вона вказала, що цей одяг часто є символом пригнічення жінок. Друге писання, яке викликало контрверсію, було її риторичне питання на інтернеті: чи ті, що спихають вину на суспільство за вбивства афроамериканців, є свідомі того, що більшість цих вбивств є скоєні афроамериканцями? К. Жу сказала, що організація „Міс Світ Америка“ ніколи не визначила, що саме є „несенсетивне“. („Detroit Free Press“)

■ Угорщина дала дозвіл Росії

БУДАПЕШТ. — Угорський уряд пояснив, чому він дозволив перевозити російські військові машини через свій повітряний простір, незважаючи на санкції Європейського Союзу (ЕС). Росія доставила 10 бронетанкових патрульних машин до військової бази в Сербії. Літак пролетів через угорський повітряний простір після того як Румунія відмовила дозволу. ЕС наклав ембарго на експорт такої технології, яку можна використовувати чи для цивільного чи для військового вжитку. Гергелій Гуляш, голова штабу Прем'єр-міністра Віктора Урбана, сказав репортерам 31 липня, що Угорщина дала дозвіл, тому що вантаж був перевезений цивільним літаком, а не військовим, і тому не треба було окремого дозволу. („Politico“)

■ Арешти за контрабанду мігрантів

САН-ХОСЕ, Коста Ріка. — Уряди Коста Ріки і Панами 30 липня заарештували 49 осіб, пов'язаних з міжнародною мережею, яка займається перевезенням нелегальних мігрантів з Африки, Азії та Карабійського регіону через Центральну Америку в напрямі до США. Федеральна поліція в Коста Ріці заарештувала 37 осіб, а в Панами поліція затримала 12 осіб. Кримінальна мережа заробляла від 7,000 дол. до 20 тис. дол. за мігранта. („The Washington Post“)

Преважливе завдання

Спливає 28-ий рік від історичного моменту відновлення незалежної української держави. Серед незаперечних успіхів, котрі характеризують українську політичну націю як віддану демократії і гуманістичним цінностям, з гордістю можемо назвати виникнення в Україні сильного громадянського суспільства, тобто досягнення народом такого рівня розвитку, коли він не тільки здатний захистити себе, свої права й інтереси від сваволі держави, але й продуктивно взаємодіяти з нею на правовій підставі чіткого розмежування компетенцій.

Однак, українська реальність, громадянська і державна, дуже специфічна. Пам'ятаймо, що громадянське суспільство в Україні визрівало у висліді двох всенародних революцій (навіть трьох, якщо врахуємо Революцію на граніті 1990 року), й утверджувало себе не завдяки державі, а всупереч їй. Чому так сталося?

Причина ніби відома, але, на жаль, це не той випадок, коли легко і просто прибрати її з дороги. Україна несе на своїх плечах подвійно тяжкий історичний спадок – вона не просто входила до складу російської імперії, царської, відтак совєтської, а в найжорстокіший спосіб була колонізована цією імперією в найчорніший період тоталітаризму. Це тривало занадто довго, аби можна було переступити драматичні і трагічні наслідки та рухатися вперед.

Розпад СРСР застав Україну, котра не мала глибоких державницьких традицій, без національно орієнтованої еліти, котра б вчасно усвідомила якісно нову історичну перспективу перед недоформованою нацією. Навпаки – ця так звана еліта, керуючись власними, а не національними інтересами, стримувала вже незалежну Україну від докорінних реформ, економічних і політичних, а це псувало образ української держави в очах світу.

Та ще гірше – залишалася неподоланою внутрішня відчуженість між суспільством і державою, що несла в собі і своїх порядках забагато пострадянщини. Низький рівень довіри народу до влади робив неможливим загальнонаціональний консенсус і перехід до демократичного урядування, в якому держава і громадянське суспільство добре розуміються між собою.

Ця якість – все ще попереду. Проблема залишається контраст між досить сильним громадянським суспільством і слабкими державними інституціями. Мова тут – про державну безпеку, суди, прокуратуру, поліцію, взагалі про всі органи влади. В умовах російської агресії на Донбасі і все ще не подоланої корупції ця слабкість стає все небезпечнішою. Кожну затримку України у внутрішньому реформуванні і посиленні державних інституцій кремлівська пропаганда використовує для доказу, що Україна – це „failed state“.

Коли громадянське суспільство сильне, а держава слабка, складаються додаткові ризики руйнації інститутів. А вони повинні діяти чітко, ефективно і цілком незалежно від емоційних настроїв в суспільстві. Чи розуміє це Президент України Володимир Зеленський? Адже ж олігархи все ще є реальними архітекторами політичної системи, завдяки якій центральні органи влади в Україні ослаблені і мають обмежений вплив. Державні інститути чи держава як єдина система втратили функцію арбітра та монополію на насильство. На тлі слабкої влади створюються передумови для формування замкнених політично-економічних систем на місцевому рівні, коли еліти певної території контролюють мале й середнє підприємництво, засоби масової інформації, депутатів місцевих рад та бюджетний процес.

Отож конструктивна єдність розвинутого громадянського суспільства і сильних державних інституцій нині є одним з найголовніших завдань, що стоять перед Україною.

ІСТОРІЯ

Моцарт жив і грав у Львові

Ірина Пилипишина та інші львівські історики-краєзнавці дослідили і оприлюднили історію перебування і Львові Франца-Ксавера Моцарта – молодшого сина великого композитора Вольфганга Амадея Моцарта, теж піяніста, диригента, композитора і педагога. Він народився 26 липня 1791 року у Відні. Батько помер, коли йому не було ще й року, однак він одержав блискуче музичне виховання: його вчителями були Антоніо Сальєрі та Ян-Непомук Гуммель. Його перший фортепіанний концерт був написаний у 1805 році, тобто у 14-літньому віці. Через три роки він приїхав до Львова вчити музики двох доньок графа Віктора Баворського в містечку Підкамінні біля Рогатина. У 1809 році він прийняв пропозицію представника австрійського імператора Франца II фон Янішевського про навчання музики його дітей у Бурштині, де прожив два роки. За цей час організував перший хоровий колектив, ставив п'єси, давав концерти, на яких виконував батькові та перші власні музичні твори.

З Бурштина молодий композитор переїхав до Львова, де також працював приватним учителем музики, а у 1826-1829 роках очолював заснований ним музичний хор св. Цецилії, до якого ввійшло 400 аматорів хорового співу. В 1826 році у катедральному соборі св. Юра відбувся концерт, під час якого композитор виконав знаменитий батьківський „Рекві-



Франц-Ксавер Моцарт на портреті Карла Швайкарта (Львів, близько 1825 року).

ем“. Він працював разом з відомим музикантом Каролом Ліпінським, який диригував оркестрою, а тому йому вдалося підібрати необхідних виконавців-інструменталістів, які допомогли зібрати у соборі велику кількість слухачів.

У Львові Моцарт-молодший створив Музичне товариство св. Цецилії, а також Інститут співу, що став першою музичною школою у місті. Композитор багато подорожував з концертами по Україні, давав концерти у Росії, Польщі, Данії, Голландії, Австрії, Італії, Швейцарії. У 1838 році композитор повернувся до Відня, а згодом до Зальцбургу, де був обраний почесним капельмайстером „Моцартуму“.

Найбільша кількість творів Ф.-К. Моцарта була створена в Галичині. У Львові композитор написав дві сонати, кілька пісень і фортепіанних п'єс за мотивами українських народних пісень, кантату й терцет. У Львові він закохався у дружину губернатора міста Жозефіну, яка була старшою за нього і мала на той час двох дітей. Ф.-К. Моцарт не уявляв себе без цієї жінки, а тому освідчився їй і затримався у Львові на 30 років свого життя.

Помер Ф.-К. Моцарт 29 липня 1844 року, маючи 53 роки, у Карлових Варах, так і не визнаний людством, як самостійний композитор. Навіть на його могилі написано: „Нехай ім'я його батька буде його епітафією“. Але пам'ять шанувальників його музики робить Ф.-К. Моцарта собою.



Меморіальна таблиця, встановлена Моцартівським товариством у Львові на одній зі стін собору св. Юра.



СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.

НАШ АРХІВ:

WWW.SVOBODA-NEWS.COM

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Приватні думки до річниці Незалежності

Аскольд С. Лозинський

Настала 28-ма річниця Незалежності України, яку вшосте доводиться відзначати під обстрілом ворога. Радіємо святом, турбуємось реаліями та робимо підсумки. Останній рік був динамічний та, здається, творчий, цікавий для України, її народу та суспільства. Але, як кажуть, побачимо, які будуть жнива.

Крім спричиненої Росією війни, дві найбільші вади України – це майже психологічний нахил до корупції та малоросійства. Корупція існує наслідок радянської спадщини та невміння карати за неї, зокрема тому що при владі самі корупціонери.

У найбільш зрусифікованих регіонах українці стали малоросами. Пошану до радянського маршала Георгія Жукова і йому подібних, користування чужою мовою важко

вилікувати. Моє бачення майбутнього таке ж неясне, як і в інших других, включно з Президентом Володимиром Зеленським. Потрібно доброї волі та бажання дійсно бути „слугою народу”.

Питання стоять: Як закінчити війну? Як повернути анексовану територію? Як проявити серйозну настанову боротьби з корупцією? Як крокувати практично до Євроінтеграції та НАТО? Як втілити українську духовність у малоросів? Це основні питання нового року незалежності.

При цьому діяспора може і повинна бути допоміжною. Однак це означає, що діяспора мусить змінити своє наставлення. Діяспора не є закордонним представництвом нової влади. Провід діяспори хворіє на бажання власного відзначення, а має допомагати народові України у його прагненні зажити нормальним демократич-

ним і економічно розвиненим життям, а не чекати від влади України орденів та спільних фотографій.

Я не маю сильної віри у здійснення моїх мрій на закінчення війни, звільнення української території включно з Кримом від московських окупантів, знесення керченського мосту, звільнення українських в'язнів. Було б добре впровадити миротворців ООН на загарбаних територіях, очевидно, без участі агресора. Однак це потребує рішення Ради Безпеки ООН, у якій Москва має право вето.

Для здійснення цього треба посилити тиск на Москву санкціями, котрі будуть мати поважні економічні особисті наслідки не тільки для російського населення, але передусім для номенклатури Кремля. Погрози санкцій проти родини

(Закінчення на стор. 20)

ТВОРЧИСТЬ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Рідну Україну захистим!

Руки геть від України
Всі ворожі злії сили!
Ми, хоробре покоління козаків,
Рідну Україну захистим!
Хай ніколи не стріляють
В Чорнім морі кораблі.
В Севастополі лунають
Українській пісні.
Хай здалеку буде видний
Прапор наш жовто-блакитний,
До самих небес лунає:
„Україна розцвітає!”
Хай завжди буде єдина
Незалежна Україна.
Ми, хоробре покоління козаків,
Рідну Україну захистим!

Олександр Доцок,
Галфпорт, Флориди

Зеленський зустрівся...

(Закінчення зі стор. 2)

торингова місія Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЕ), яка працює на тимчасово окупованій частині Донецької та Луганської областей.

Постійний представник Президента в АРК А. Кориневич наголосив, що окупаційна влада РФ не допускає міжнародні моніторингові місії з прав людини на тимчасово окупований півострів, оскільки розуміє, що зібрані факти можуть бути використані у міжнародних судових інстанціях, зокрема в Міжнародному кримінальному суді.

„Вона має мандат по всій Україні, але її не допускають у Крим. Нам треба наполягати всюди, на всіх майданчиках, де ми можемо, що Спеціальна моніторингова місія ОБСЕ має право в'їжджати у Крим”, – констатував Р. Чубаров.

Нагадаємо, 20 березня 2014 року Верховна Рада України ухвалила постанову „Про Заяву Верховної Ради України щодо гарантії прав кримськотатарського народу у складі Української Держави”. Згідно з документом, Україна гарантує збереження та розвиток етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності кримськотатарського народу як корінного народу та всіх національних меншин України. Також гарантується захист і реалізація невід'ємного права на самовизначення кримськотатарського народу у складі суверенної та незалежної України.

Як я їздив до Бандерштату

2-4 серпня на Волині, в селі Ровенці під Луцьком, відбувся 13-ий фестиваль українського духу „Бандерштат”, який відвідали майже 11 тис. гостей з України, США та Канади, Арабських Еміратів, Ізраїля, Франції, Польщі та Білорусі.

Фестиваль відбувся з підтримкою Міністерства культури України, оскільки здобув перемогу в конкурсі проєктів громад „Малі міста – великі враження”. Особливою гордістю фестивалю стала літературна сцена, яка збрала провідних поетів та письменників України. Гутіркову сцену фестивалю відкрило Братство ветеранів ОУН-УПА.

Впродовж трьох днів відвідувачі спілкувались з цікавими промовцями. Також відбулися спортові змагання. На підтримку полонених Росією моряків відвідувачі вишикувались у форму якоря та увімкнули ліхтарик.



Під час фестивального концерту (Фото: UA:Волинь)

Діяспорна бібліотека ім. Галини Король привезла на фестиваль з Миргороду видану нами художню літературу, зокрема казки.

Анатолій Сазанський,
Миргород, Полтавська область

Вивчаймо українську мову

Доктор філологічних наук, академік Академії наук Вищої школи України, професор Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, член Національної комісії України з питань пропису Олександр Пономарів відповідає на запитання читачів.

У соціальних мережах стало популярним слово нїт замість ні. Водночас це слово фіксує академічний „Словник української мови”.

Словник української мови справді фіксує нїт як присудкове слово та як заперечну частку, але подає їх із позначкою „застаріле”. Тож у сучасній мові нїт можна вживати хібащо як засіб гумористичного забарвлення. Літературний відповідник – ні.

Як краще – вітрильні перегони чи вітрильницькі перегони?

Слово вітрильницькі є в „Українському орфографічному словнику” (Київ, 2009). Але оскільки перегони відбуваються під вітрилами, то потрібно казати вітрильні перегони.

Як правильно називати людину, що бере

участь у змаганнях: змагун чи учасник змагань?

Змагальник.

Як правильно – на борту судна (літака) чи на облявку судна (літака)? Облявок – це, власне, борт судна, як частина його корпусу.

Потрібно казати: на борту судна.

Виник неологізм жителі громад – так називають людей, що мешкають у населених пунктах, які в процесі децентралізації зведено в об'єднані територіальні громади.

Казати житель громади некоректно, адже громада – не територія, не населений пункт, а спільнота людей.

Чому всюди читаємо та чуємо в Криму?

Адже це територія-півострів, а не держава. Отже, мало б бути на Криму. Аналогічно – на Піренях, на Апенінах, на Камчатці. Причому, ще досі в особистому усному мовленні усупереч здоровому глуздові можна почути на Україні.

Теоретично має бути, звичайно, на Криму, як на інших півостровах чи островах. У Криму пишемо й кажемо за традицією, як виняток. Але поза всяким сумнівом – тільки в Україні.

Як краще казати: йдеться чи мова йде.

Краще йдеться (після голосного, а на початку речення і після приголосного – ідеться). Рідше вживана форма – мова йде.

Чи варто розмежовувати значення слів ладити, ладнати, лагодити. Чи всі три слова повністю взаємозамінні?

Ці слова значеннево близькі, але між ними є семантичні відмінності. Лагодити – виправ-

(Закінчення на стор. 18)



Трибуна Українського Народного Союзу

УНСоюз святкує 125 років: Фотофакти з історії, 1997

У неділю, 9-го листопада 1997 року, в новому модерному будинку Українського Народного Союзу в Парсіпані, Нью-Джерзі, зібрались увесь Головний Уряд УНСоюзу, його почесні члени, працівники канцелярії, редакцій газети „Свобода” та „Український Тижневик”, голови округ та секретарі відділів УНСоюзу, керівники й представники українських організацій та гості, щоб взяти участь в церемонії посвячення нового приміщення УНСоюзу. Прихожа заля будинку привітно приймала гостей, які оточили покритий українською тканкою п'єдестал з іконами, а також розгашувалися на поверсі над залом, звідки їм відкрився розлогий вид на основне місце події. Церемонію відкрила Предсідник УНСоюзу Уляна Дячук; провадили імпрезу Заступники предсідника д-р Нестор Олесницький та Аня Дидик-Петренко. До посвячення будинку було запрошено трьох душпастирів – пароха української католицької церкви св. Покрови в Торонто о. д-ра Мирона Стасіва (радного УНС), пароха української католицької церкви свв. Петра і Павла в Джерзі Ситі о. Мар'яна Струця та пароха української православної церкви св. Вознесіння в Мейпелвуді, Нью-Джерзі. о. Олега Гуцула. В урочистій тиші розпочався Молебен, до якого згодом у відповідь приєднався хор присутніх. Окропивши вхідну залю, священники відправилися святити поверх будинку, де знаходяться канцелярія УНСоюзу та



приміщення „Свободи” й „Українського Тижневика”. Представники організації вітали УНСоюз з новосіллям, а прикрасою урочистості став короткий концерт української музики, у якому виступили вокально-інструментальний ансамбль „Львів'яни” та львівська бандуристка й співачка Алла Куцевич. Опісля відбулося прийняття з перекусом.

На веб-сторінці УНСоюзу читачі можуть переглянути фотоархів з історії організації. Фотоархів доповнюється і удосконалюється. Загляньте тут: unainc.org/una/the-una-is-125-years-old/.

LONG TERM ANNUITIES

- 4.00%* 9 YEAR
- 3.75%* 7 YEAR
- 3.25%* 5 YEAR

*FIRST YEAR RATE
ALL ANNUITY RATES SUBJECT TO CHANGE
NOT AVAILABLE IN ALL STATES

CALL US TODAY!

888-538-2833

INSURING OUR COMMUNITY

125 YEARS

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG

УКРАЇНЦІ У СВІТІ

„Бо свої то за горами – не чужі“

Тележурналіст із Закарпаття, Заслужений журналіст України Богдан Барбіл запропонував нашій „Свободі“ тему, котра є цікавою і близькою для читачів – розповіді про життя українців у сусідніх європейських країнах. Сьогодні друкуємо першу частину з цього кількочастинного циклу – матеріал про українців Словаччини.

Вузька смуга нинішньої східної Словаччини на південному боці Карпат довжиною 350 кілометрів, ліворуч рік Уж, Латориця, що протікають у Закарпатській області України, до ріки Попрад, на заході Словаччини. Цю територію тисячу років компактно заселяють русини-українці. А по правий бік Ужа, Латориці, в Закарпатті, з давніх-давен живуть їхні єдинокровні брати, такі ж бойки, лемки, гуцули. Після Другої світової війни вони опинилися в двох сусідніх державах, а до цього протягом багатьох віків жили разом, без кордонів, в одних державах.

Головне місто цієї української смуги у Словаччині – Пряшів. З часу виникнення у XII ст. кілька віків місто належало Угорській короні. 1374 король Людвик подарував Пряшеву статус вільного міста. Нині налічує майже 100 тис. мешканців. Пряшів був серед фаворитів на звання „Культурна столиця Європи 2013 року“.

Місто є центром Пряшівського самоврядного краю. В тутешніх українсько-русинських селах донині в доброму стані збереглися 27 старих дерев'яних церков. Більшість з них належать до так званої лемківської архітектурної школи. Усі – діючі.

У Пряшеві жив і творив Олександр Духнович – будитель і духовний провідник місцевих русинів-українців. Тут у крипті під греко-католицьким собором він похований. О. Духнович писав: „Бо свої то за горами – не чужі“, „Люби свій народ не за те, що він славний, а за те, що він твій“. Гарячі пристрасті довкола того, до якого коріння належить місцеве русинське населення, точилися і в XIX, і в XX ст. На цьому ламали списи українофільські, москвофільські організації.

У 1945 році Пряшів став офіційно визнаним центром українського населення Чехословаччини. Тут почали діяти штаб-квартира Союзу Русинів-Українців, Український національний театр, студія українського радіо, редакції газет та журналів для українців, професійний Піддукланський фольклорний ансамбль. У всіх 250 селах, де жили русини-українці, були їхні національні школи. Всі вони перейшли на українську літературну мову навчання.

Нині більшість місцевих істориків сходиться на тому, що післявоєнні дії комуністичних властей щодо русинів були не до кінця продуманими, надто поспішними. Наприклад, усіх русинів записали українцями, тим часом не всі цього собі бажали, бо українська національна самосвідомість перебувала все ще у зародковому стані. Тому вдома зазвичай всі спілкуються діялєктом – по-русинськи, по-руснацьки. Скориставшись помилками комуністичного режиму у вирішенні



Справа, у лемківському вбранні, – академік Микола Мушинка.



Фестиваль у Свиднику – свято українців-русинів Словаччини. (Фото: Богдан Барбіл)

національного питання, група радикально налаштованих русинських діячів у 1990 році створила національно-культурне товариство „Русинська оброда“. Воно відразу стало супротивним до Союзу Русинів-Українців Словаччини. Заявляє: ми опікуємося русинами, а ви – українцями.

„Русинська оброда“ не вважає Україною своєю матірньою землею й стоїть на тому, що русини – окремий нарід, вимагає, аби українська влада це теж визнала на своїх теренах. У Словаччині держава окремо фінансує ці дві організації. На початку XX ст. в країні було 200 тис. русинів. Під час останнього перепису населення русинами зголосилися 33 тис. осіб, українцями – 7,500.

Хоч усі вважають себе синами одного роду-племени, затято сваряться за те, кому має належати збудований в 1925 році в центрі міста „Руський дім“.

У цьому місці мешкає видатний українець Словаччини, закордонний член Академії Наук України 83-річний Микола Мушинка. Видав десятки книг, наукових праць. Донедавна був професором Пряшівського університету. Тут створював катедру української мови та літератури, яка за понад пів століття виховала 700 українців.

Хоч влада Словаччини запевняє, нібито в галузі освіти нацменшин опирається на європейський досвід, майже всі українські школи – а було їх понад 200 – стали словацькими.

Єдина гімназія – в Пряшеві. Носить вона ймення Тараса Шевченка. Тут навчаються і українці, і русини, і словаки. Навчання безкоштовне, його оплачує держава.

Є у Пряшеві театр Олександра Духновича. Така його офіційна назва від 1991 року. Раніше це був Український національний театр. Він поставив сотні вистав. Уже два десятиріччя тут немає спектаклів українською мовою. Тільки русинською.

Радісною новиною останніх років стало відкриття у Пряшеві Українського культурного центру. Його наприкінці 2013 року відкрили після багаторічних намагань Союзу Русинів-Українців Словаччини.

Академік М. Мушинка та його син Олександр видали книжку з кричущою назвою „Національна меншість на порозі зникнення?“. Видання вийшло словацькою мовою, зараз готується переклад на українську.

На переконання керівництва Союзу Українців-Русинів Словаччини, в Пряшеві треба відновити роботу Генерального консульства України. Воно діяло в місті від 2003 року до 2014-го.

У місті Свиднику – 15 тис. мешканців. Його

окрасою є 200-річний греко-католицький храм, на подвір'ї якого похований видатний поет, культурно-освітній діяч XIX ст. Олександр Павлович. У 1956 році в Свиднику заснували Музей української культури, а вже сам музей в 1986-му відкрив скансен, тобто експозицію народної архітектури та побуту просто неба. Вона займає 10 гектарів, налічує чотири десятки об'єктів з різних місцевостей східної Словаччини, передусім Пряшівщини.

Починаючи від 1954 року, тобто уже 65 літ поспіль, у Свиднику відбувається Свято русинів-українців Словаччини. Все тут – звичаї, обряди, одяг – автентичне. Ось ці жінки та дівчата зі села Торіски, з ансамблю „Яворіна“ барвисте народне вбрання прикрашають особливими стрічками. Чіпляють їх до спідниці. Кожна придумує неповторні візерунки, кольори.

Літні учасники фестивалю піввіковий період після Другої світової війни називають українським ренесансом. З ностальгією згадують, що мали за комуністичної влади. Заздрили їм навіть українці з України. Правда, радянський початок був сумний. У відповідності з договором між СРСР та Чехословаччиною весною 1947 року з Пряшівщини у Волинську та Рівненську області України цілими родинами насильно переселили понад 12 тис. осіб української національності. Більшість з них у 1960-их роках почала повертатися на рідну пряшівську землю. Уже як словаки.

Словацька влада досі не припиняє спроб змінити ймення Музею української культури, назвати просто краєзнавчим, але українські інтелігенти стали на захист горою.

По 10 тис. євро на кожне свято української культури в скансені спонзорує міська управа Свидника. Посадник Ян Голодняк на всіх заходах – у гуцульській вишиванці, подарованій йому в закарпатському Рахові, з яким Свидник – побратим. Дружина мера-русина – українка.

Останні острівці українства в Словаччині настійливо оберігає Спілка українських письменників. До неї входять три десятки членів. Очолоє спілку пряшівчанин Іван Яцканин, прозаїк, перекладач, публіцист, а також одночасно головний редактор літературного журналу „Дукля“ та дитячого часопису „Веселка“. Тутешні українські письменники активно взяли за популяризацію творів словацьких колег в Україні. За сприянням літературного інформаційного центру в Братиславі „SLOLIA“ здійснюють їх переклад на українську мову. До проекту долучилися ужгородські видавництва.

Від України Пряшів чекає реальної підтримки українсько-русинської меншини.



ВУ



МОРТГЕДЖ

ТІМЕ



НИЗЬКИЙ ЯК

3.000%
RATE

3.077%
APR

**БЕЗКОШТОВНЕ ШВИДКЕ ПОПЕРЕДНЄ СХВАЛЕННЯ ПОЗИКИ
ШВИДКЕ ОТРИМАННЯ МОРТГЕДЖУ · БЕЗОПЛАТНА АПЛІКАЦІЯ**

Mortgages available only for the following owner-occupied properties: single family residences, qualified condominiums or multi-family structures with no more than four units and up to 80% LTV. Mortgages with down payments as low as 5% (up to 95% LTV) are available only for the following owner-occupied properties: single family homes and multi-family structures up to 2 units and will require private mortgage insurance (PMI). Subject to approval of application. The stated Annual Percentage Rates (APRs) are all based on \$100,000 mortgages, except for the Fixed Rate Jumbo Portfolio Mortgages which are based on \$484,350 mortgages. For example, a \$100,000 15 Year Fixed Rate Purchase mortgage with an 80% LTV will have a 3.077% APR and the repayment schedule will be 180 monthly payments of approximately \$691. Monthly payment amount does not include any property taxes, and/or insurance premiums; the actual payment will be greater when such items are included. Mortgages available only to members and only in designated geographic locations. All Selfreliance FCU loan programs, rates, terms and conditions are subject to change at any time without notice. Offer may be withdrawn at any time. Subject to approval of application. Please call our mortgage department toll free at 1.888.222.8571x283 for current offers, rates and terms.
*For purchases and external refinances only.

Federally insured by NCUA

Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago IL 60622, 773-328-7500

SELFRELIANCE.COM

5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656 773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067 847-359-5911
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108 630-307-0079

734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106 973-373-7839
558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981 973-887-2776

26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091 586-757-1980
11838 Jos. Campau, Hamtramck, MI 48212 313-366-0055
7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322 248-487-0330



SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

Працюємо для української громади з 1951 року!!!

Вперше купуєте будинок?

Перший внесок тільки

10%

No PMI



Відсоткові ставки від:

3.27% APR*

SRNYFCU NMLS# 699320

**на кредити з фіксованою ставкою*



Наші контакти:

MAIN OFFICE:

108 Second Avenue
New York, NY 10003
Tel:(212) 473-7310
Fax:(212)473-3251

ASTORIA:

32-01 31ST Avenue
Astoria, NY 11106
Tel:(718) 626-0506
Fax:(718)626-0458

LINDENHURST:

225 N 4TH Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel:(631) 867-5990
Fax:(631)867-5989

UNIONDALE:

226 Uniondale Avenue
Uniondale, NY 11553
Tel:(516) 565-2393
Fax:(516)565-2097

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel:(845) 626-2938
Fax:(845)626-8636

Безкоштовно:(888) SELF-REL

Електронна пошта: Info@selfreliancenyc.org

Вебсайт: www.selfreliancenyc.org

*APR as of 7/13/19 listed above. APR based upon a \$350,000 mortgage amount with no application fee and no points. 10% down-payment required; 1-4 family owner occupied; no points; no prepayment penalties. Rates may change at any time without prior notice. APR – Annual Percentage Rate is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and certain closing costs and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

ПОДОРОЖІ

Молодь прийшла у Холодний Яр

Левко Хмельковський

СУБОТІВ, Черкаська область. – Фестиваль нескореної нації „Холодний Яр“ 5-7 липня зібрав однодумців під гаслом „Ідея кличе крізь покоління“ на батьківщині Богдана Хмельницького у Суботіві. Свято провели з підтримкою обласної адміністрації громадські організації „Національний альянс“, „Сокіл“ та „Самооборона Майдану“.

Власне, свято відбувалося не в селі, а в гірському лісі високо над селом і дістатися туди було нелегко. Вузьку ґрунтову стежку всипали дрібним камінням, на якому авта гуркотили і не хотіли їхати. Щоб пропустити зустрічне авто, іншим доводилося поступатися покаяним шляхом. Але це не настрашило молодь з усієї України, яка не лише їхала автами, а й пішки йшла на гору.

Вершина густо поросла лісовими квітами, тож автівки і дівчата негайно уквітчалися вінками. Місцевість відзначалася мальовничими краєвидами, історичною спадщиною і блакитним небосхилом, який увечорі засяяв казковим зорепадом.

Фестиваль продовжив безалькогольну традицію, закликаючи націю до здорового способу життя, а також відмовився від пластику, щоб не шкодити довкіллю. Були влаштовані гутіркова галявина, де можна почути письменників, істориків, мандрівників та філософів, майстер-кляси з різних видів народної творчості, виставки Українського інституту національної пам'яті, ігри, забави, екскурсії до Суботова і, звичайно, музична сцена з українською патріотичною музикою.

Наприкінці другого дня фести-



На фестивалі були газети „Свобода“ зі США та України.

валю відбулося феєричне святкування Івана Купала з багаттям, конкурсами на найдовшу дівочу косу та найкращий віночок. Учасники фестивалю переглянули український патріотичний фільм „Позивний Бандерас“ на широкому екрані.

Добре враження залишила Гутіркова галявина, незмінно заповнена молодими слухачами. Я слухав виступ директора Українського інституту національної пам'яті Володимира В'ятровича і був зворушений активною участю молоді в розмові. Мене, як представника тижневика „Свобода“ теж запросили до виступу. Поблизу стояла черга до столика відомого письменника Василя Шкляра, який підписував свою нову книжку. Промовляли письменники, журналісти, краєзнавці, видавці, а також очільники українських національно-патрі-



Виступає директор Українського інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович. (Фото: Левко Хмельковський)

отичних об'єднань.

„Свобода“ вже розповідала про „Патріотичний музей АТО“, який влаштував у Черкасах Олексій Святенко. На фестивалі він показав численні матеріальні свідчення кривавої війни, розпочатої Росією. Був також автомобіль, перероблений у Запоріжжі на панцерник, який використовували при обороні Донецького летовища, в інших гарячих точках. Біля панцерника я зустрів Вадима Мазніченка, колишнього десантника 79-ої аеромобільної бригади, який у вересні 2014 року в бою втратив ногу і руку, але зберіг активність у громадському

житті, а у 2016 році разом з іншими ветеранами АТО пробіг 10-кілометровий марафон у США.

Заступник Черкаського міського голови Юрій Ботнар пояснив мені, що молодь прийшла у гори не для розваги, а щоб засвідчити свій намір захистити Україну від московської агентури і вчорашніх регіоналів, змусити владу працювати для українців, усунути олігархів і корупціонерів від впливу на владу та економіку, збудувати могутню національну державу заради майбутнього дітей. Така масова участь молоді у фестивалі засвідчила, що він мав рацію.



Запросили до слова редактора „Свободи“ Левка Хмельковського.



Незвична сцена ансамблю бандуристок.

Connecticut Ukrainian Day Festival

SUNDAY, SEPTEMBER 8, 2019
52ND ANNUAL CONNECTICUT STATE UKRAINIAN DAY FESTIVAL

Sponsored by the Connecticut State Ukrainian Day Committee

- 11 AM Pontifical Divine Liturgy
- Exciting and lively Program of Ukrainian Songs & Dances.
- Visit the Diocesan Museum and Research Center

- Pyrohy, Holubci, Kovbasa & other Picnic Style Foods.
- Many Vendors of Ukrainian Articles, Ceramics, Jewelry, Records, Crafts
- Dancing following Program

DONATION: Advanced Sale: \$5 (12 yr. old and over)
TICKETS purchased at Gate: \$10.
Please bring your own lawn chairs and blankets.
For Additional INFO please call (203) 269-5909

Free & Ample Parking
We are at 195 Glenbrook Rd., Stamford CT 06902

Ласкаво Просимо!

CT-Ukrainian-Festival.com



Великий Український Народє!

Прийми наші найщиріші привітання

з нагоди

28-ої Річниці Відновлення Незалежності України!

Ми віримо в єдність і непоборну силу української нації, віримо в її здатність досягнути суспільної гармонії, соціального і духовного розквіту і вийти ще сильнішою з нинішніх випробувань.

Вклоняємося світлій пам'яті полеглих на Донбасі героїв України, молимося за всіх її непохитних захисників та за їхню остаточну перемогу в ім'я Свободи і Незалежності рідної землі!

МНОГАЯ ТА БЛАГАЯ ЛІТА!

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
ТА РЕДАКЦІЇ „СВОБОДИ“ і „THE UKRAINIAN WEEKLY“

З нагоди

28-ої РІЧНИЦІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

вітаємо

Український народ на рідних землях і в діаспорі.**ЦЕНТРАЛЯ УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТИВ АМЕРИКИ (ЦУКА)**

UKRAINIAN NATIONAL CREDIT UNION ASSOCIATION

2315 W. Chicago Ave., Chicago, Illinois 60622 • Tel. 773 489-0050 • www.uncua.com**Connecticut-Massachusetts**Ukrainian Selfreliance New England
Federal Credit Union
21 Silas Deane Highway
Wethersfield, CT 06109
T: 800.405.4714*Branch offices:*Westfield, MA; New Britain, CT
www.usnefcu.com**Illinois - New Jersey - Michigan**Selfreliance Federal Credit Union
2332 West Chicago Ave.
Chicago, IL 60622
T: 888.222.UKR1*Branch offices:*Newark, NJ; Jersey City, NJ;
Whippany, NJ;
Warren, MI; Hamtramck, MI;
West Bloomfield, MI
Palatine, IL; Bloomingdale, IL;
Chicago, IL
www.selfreliance.com**Maryland**Selfreliance Baltimore
Federal Credit Union
2345 Eastern Avenue
Baltimore, MD 21224
T: 410.327.9841www.srbfcu.org**Michigan**Ukrainian Selfreliance Michigan
Federal Credit Union
26791 Ryan Road
Warren, MI 48091
T: 877.POLTAVA*Branch offices:*Hamtramck, MI
www.usmfcu.org**New Jersey**Nova UA Federal Credit Union
851 Allwood Road
Clifton, NJ 07012
T: 1-844-7NOVAFUCU*Branch office:*

Botany Village; Clifton, NJ

www.novafcu.com**New York**Self Reliance (NY)
Federal Credit Union
108 Second Avenue
New York, NY 10003
T: 888.SELFREL*Branch offices:*Kerhonkson, NY; Uniondale, NY;
Astoria, NY; Lindenhurst, NYwww.selfreliancenyc.org**New York - Connecticut**SUMA (Yonkers)
Federal Credit Union
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
T: 888.644.SUMA*Branch offices:*Spring Valley, NY; Stamford, CT;
New Haven, CT; Yonkers, NYwww.sumafcu.org**New York - California****Massachusetts - Ohio - Oregon - Washington**
Ukrainian Federal Credit Union
824 Ridge Road East
Rochester, NY 14621
T: 877.968.7828*Branch offices:*Buffalo, NY; Amherst, NY;
Syracuse, NY; Webster, NY;
Boston, MA; Cleveland, OH;
Portland, OR; Sacramento, CA;
Seattle, WA; Vancouver, WAwww.ukrainianfcu.org**New York - New Jersey**Ukrainian National
Federal Credit Union
215 Second Avenue
New York, NY 10003
T: 866.859.5848*Branch offices:*South Bound Brook, NJ
Brooklyn, NY; Perth Amboy, NJwww.ukrnatfcu.org**Ohio**Cleveland Selfreliance
Federal Credit Union
6108 State Road
Parma, OH 44134
T: 440.884.9111*Branch offices:*

North Canton, OH; Lorain, OH

www.clevelandselfreliance.com**Pennsylvania - New Jersey**Ukrainian Selfreliance
Federal Credit Union
221 W Street Rd,
Feasterville, PA 19053
T: 888.POLTAVA*Branch offices:*Jenkintown, PA;
Philadelphia, PA; Trenton, NJwww.ukrfcu.com**Pennsylvania**Ukrainian Selfreliance
of Western Pennsylvania
Federal Credit Union
95 South Seventh Street
Pittsburgh, PA 15203
T: 412.481.1865www.samopomich.com**З ДНЕМ НЕЗАЛЕЖНОСТІ,
РІДНА УКРАЇНО!**

Вітаємо

*український народ на рідних землях і в діаспорі***Zenia's Travel Club**ztc@earthlink.net**Рада Директорів
Українського Інституту Америки**

вітає

Український народ на рідних землях
та усіх українців у різних країнах світу

з нагоди

**28-ої річниці
НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ!**

Бажаємо

*успіхів у всіх заходах для об'єднання
національно-державницьких сил, у справі
відбудови та закріплення соборної
самостійної України.*Ukrainian Institute of America
2 East 79th Street (corner Fifth Avenue) New York City
212-288-8660 www.ukrainianinstitute.org**Центральна Управа, Відділи і все членство
Організації Державного Відродження
України (ОДВУ)**

вітають

ЗІ СВЯТОМ НЕЗАЛЕЖНОСТІ*Український народ на рідних землях і всіх наших земляків,
розкинутих по різних країнах світу. Бажаємо успіхів у всіх за-
ходах для об'єднання національно-державницьких сил у справі
відбудови та закріплення соборної самостійної України.***Слава Україні! - Героям Слава!**

Центральна Управа ОДВУ

3 Днем Незалежності України!



NOVA  **ЦА**
FEDERAL CREDIT UNION

The New Way to Do Your Banking!

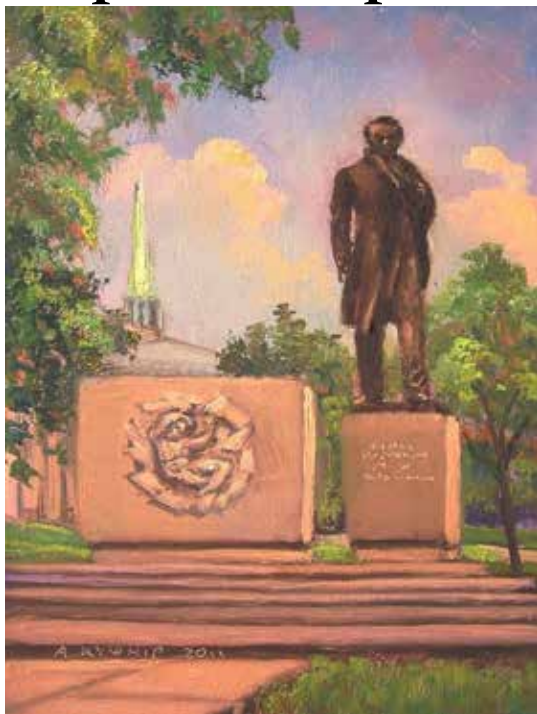
Principal Office
851 Allwood Road
Clifton, NJ 07012
973-471-0700



Botany Village Branch
237 Dayton Avenue
Clifton, NJ 07011
973-772-0620

www.bankuke.com

Слава Україні! Героям Слава!



Andrei Kushnir Андрій Кушнір

AMERICAN PAINTING
FINE ART
5125 MacArthur Boulevard, N.W., Suite 17
Washington, DC 20016
202-244-3244 andreikushnir.com
classicamericanpainting.com

Захисники України...

(Закінчення зі стор. 1)

його припинити. Також чужинець має протягом п'яти років проживати в Україні, володіти державною мовою або хоча б її розуміти в обсязі, достатньому для спілкування, мати дозвіл на імміграцію та законні кошти для існування. Здебільшого від виконання цих вимог звільняють біженців, тих, хто отримав притулок, і службовців Збройних сил України.

Указ дозволяє тим, хто воював за Україну, та росіянам, які зазнали політичних переслідувань, не виходити з рідного громадянства. Від нього треба буде лише відмовитись, написавши відповідну декларацію. Їм не потрібно надавати засвідчення з батьківщини, що вони не вчинили тяжких або особливо тяжких злочинів, злочинів проти людства, не здійснювали геноцид.

Уряд має підготувати законопроект, спрямований на спрощення процедури для переслідуваних росіян та чужоземних захисників України. Також мають розробити проект закону про порядок надання притулку.

6 червня Верховна Рада України спростила процес отримання громадянства для чужинців-військовослужбовців. За це рішення проголосували 230 народних депутатів. Президент В. Зеленський вже надав громадянство України особам, які захищали суверенітет і територіальну цілісність України, зокрема Дмитрові Белогорцеву, Давідові Гачечіладзе, Абдулі Джалілу, Тачі Джафарову, Рудольфові Єгоренку, Тенгізові Занадзе, Юлії Толопі та іншим.

Президент запевнив, що це лише перші рішення щодо надання громадянства України. Наступні будуть ухвалені після надходження матеріалів від Міграційної служби та їхнього розгляду у встановленому порядку.

Новий указ певною мірою є відповіддю на дії Росії, де 24 квітня Президент Володимир Путін підписав указ про спрощення надання паспорта Росії мешканцям окупованих теренів Донеччини та Луганщини. У Москві планували поширити спрощений режим на всіх українців. Тимчасом більшість населення окупованих територій Донбасу нехтує спрощеною процедурою отримання російських паспортів.

Український Музей

вітає членів УМ і весь український народ

з нагоди 28-ої річниці

НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Запрошуємо оглянути унікальну виставку про

ЗМАГАННЯ УКРАЇНИ

ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ 100 РОКІВ ТОМУ

FULL CIRCLE
Ukraine's Struggle
for Independence
100 Years Ago
1917-1921



**УКРАЇНСЬКЕ
КОЛО**
до сторіччя
визвольних змагань
1917-1921

Виставка закривається 29 вересня 2019 р.
Години музею:
від середи до неділі, 11:30 – 5:00

Закрито 24 серпня 2019 р.
на день Незалежності

The Ukrainian Museum
Український Музей
222 East 6th Street
New York, NY 10003
T: 212.228.0110
info@ukrainianmuseum.org
www.ukrainianmuseum.org

Агресія Росії...

(Закінчення зі стор. 4)

мають рішучіше діяти на міжнародній арені задля об'єднання міжнародної спільноти у стримуванні російської агресії. Він, як і низка інших кандидатів опозиції, критично відгукується про політику адміністрації Дональда Трампа стосовно стримування Росії.

„Сполучені Штати мають відігравати провідну роль, вимагаючи від Росії повернутись до встановлених кордонів. Я спонукав би НАТО надати єдине повідомлення Москві, що таку агресію не будуть терпіти. Я взаємодіяв би з обраним керівництвом України з підтримки їх зусиль з протистояння Росії, включаючи військову допомогу, навчання і підтримку, за необхідності.

Путін провадить антагоністичну та хижацьку міжнародну політику, включаючи вторгнення до України та анексію Криму і це неприйнятно. Я не полишу це питання, як це робить адміністрація Трампа. Я втілюватиму цілеспрямовані санкції проти Росії, щоб повернутись до цього питання”.

Кірсен Джилибренд, колишня конгресвумен США, сенаторка від штату Нью-Йорк, наголосила на необхідності протистояння Росії в кіберсфері, висловила за більшу тісну співпрацю з країнами в рамках НАТО і розбудову угод з контролю над озброєнням з Росією.

„Російська агресія проти України – в Криму, на сході України, або в Керченській протоці – небезпечна не лише для України, але і більш широко, бо вона заохочує подальшу російську агресію. Кібернапади Росії проти української інфраструктури дали їй можливість для тестувань і ці уроки можуть використовуватись проти США. Ми маємо чітко заявити президенту Путіну, що незаконні спроби анексії Росією – неприйнятні”.

„...Я б продовжила політику санкцій спрямованих проти групи російських лідерів, які шкодили українській демократії, безпеці та територіальній цілісності і тісно координувала б нашу політику з європейськими союзниками, щоб поглибити їх вплив”.

Сет Мултон, ветеран війни в Іраку, конгресмен, наголосив на важливості політики санкцій

і закликав до співпраці в рамках НАТО а також протистояння в кіберсфері.

„Сполучені Штати мають притягти Росію до відповідальності за тривалу агресію проти України. Маємо зробити це, посиливши санкції, щоб уряд Росії зазнав витрат, які мають вплив саме на Володимира Путіна та його близьких союзників – і продовжуючи надання летальної допомоги Україні – крок, який мала б вжити адміністрація Обама”.

Бего Орок, колишній конгресмен від штату Техас, відзначив, що успіх демократії в Україні є важливим для стримування Росії.

„Вторгнення Росії до Криму та східної України порушило повоєний міжнародний консенсус, що держави не можуть розширювати свою територію військовим чином. На додачу до прямої військової агресії Росії проти України, Росія продовжує намагатись дестабілізувати Україну через кампанії дезінформації, кібернапади та загрози енергопостачанню.

На посаді президента я підтримаю зусилля України з захисту проти російської агресії. Ключовою тут є допомога Україні в розбудові інституцій, які стабілізують демократію. Вільна та процвітаюча Україна поблизу Росії не лише краще стримуватиме агресію Путіна, це зруйнує посил, на якому базується його влада. Народ України і новообраний уряд мають можливість тепер провести реформи, які посилять юридичну, економічну та політичну архітектуру на підтримку демократії – і викорінення корупції на довгий час. Як президент я заохочуватиму ці кроки і долучатиму американське фінансування, особливо для просування відновлюваних джерел енергії, щоб Україна стала енергетично незалежною від Росії”.

Тім Раян, конгресмен від Огайо, робить наголос на стримуванні Росії в дипломатичній сфері.

„Росія показала, що їй потрібно стримувати і ми використовуємо весь наявний дипломатичний інструментарій, щоб запобігти російській агресії в Україні та інших країнах Східної Європи. Найуспішніший спосіб протидії російській гібридній війні в Україні – це продовження співпраці з українськими партнерами з розбудови потужної демократії

та дотримання верховенства права і подолання корупції. Ми повинні також працювати з європейськими союзниками, щоб забезпечити наявність загрози жорстких санкцій проти будь-якої наступної російської агресії”.

Джо Сестак, колишній парламентар США та адмірал ВМС заявив, що агресивні плани Росії не обмежуються Україною.

„Україна для Росії – лише доміно, яке може відкрити шлях до наступних здобутків у „ближньому зарубіжжі”. Якщо вона впаде якимось чином: від місцевого невдоволення, яке зашкодить нестійкій демократії до вторгнення „повстанців”, яких таємно підтримує Росія – Росія намагатиметься оцінити, де вона може досягти наступного успіху у сусідніх країнах, які колись входили до її орбіти. Це – основоположний приклад важливості провідної ролі США у підтримці світових правил а також визнання цінності та необхідності співпраці з союзниками для їх рівноцінної участі”.

Мерієн Віліямсон, авторка більше десятка книжок з саморозвитку, наголосила на кібернападах Росії проти України.

„Частина російської агресії проти України – це втручання Росії до виборів в Україні. Методи, які Росія використала в Сполучених Штатах в 2016 році були спер-

шу використані проти українців. Росія провела кібернапад подібно до Перл Гарбору проти Сполучених Штатів і успішно втручалась до наших виборів. Я підтримую ретельне розслідування втручання Росії до виборів у США, України та Європи і масштабне зміцнення кібербезпеки виборів США”.

Ендрю Єнг, бізнесмен, який працював в сфері високих технологій, підтримує санкції проти Росії і вважає, що, допомагаючи Україні, США готуються до відповіді агресивним діям Росії, зокрема в протистоянні втручанням до виборів.

„Агресія Росії проти України – це нахабне порушення міжнародного права і ми зобов'язані діяти у співпраці з нашими союзниками. ... Агресія Росії – це дестабілізуюча сила і ми повинні працювати з союзниками, щоб потужно і спільно протистояти російському експансіонізму.

Хоча Україна – не член НАТО, ці відносини – важливі і я б співпрацював з союзниками НАТО над підтримкою і розширенням координації дії з Україною у сфері безпеки. Мені сподобались слова Зеленського під час його візиту до штаб-квартири НАТО.

Зрештою, ми мусимо розширити санкції проти Росії та Путіна і членів його уряду, зокрема, через закон ім. Магнітського, щоб ти на цю країну, щоб вона дотримувалась міжнародних правил”.



Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

запрошує

на

Вечір вшанування Жертводавців НТШ-А

У програмі:

Представлення результатів конкурсу Спеціальної стипендійної програми для постраждалих внаслідок Майдану та російсько-української війни

Перегляд відеофільму про Студентську стипендійну акцію НТШ-А

Найновіші публікації НТШ-А в галузі Шевченкіяни

Стипендійні та видавничі проекти, спонсоровані НТШ-А

Проект оцифрування архівних та бібліотечних фондів

Виставка наукових видань НТШ-А

Вибір відеоматеріалів, спонсорованих НТШ-А

НТШ-А протягом своєї діяльності в Україні та в Америці існувало завдяки щедрій підтримці громади, котра усвідомлювала важливість науки і культури для національного розвитку. Від часу заснування НТШ у Львові 1873 року багато чого змінилося, однак навіть у новітній історії України виникають різноманітні виклики, які ставлять перед українською інтелектуальною думкою завдання для вирішення.

НТШ-А свідоме своєї місії в модерному світі. Продовжуючи кращі традиції своїх попередників, організовує конференції, видає наукові праці, допомагає українським вченим та студентам. Найновішою акцією, яку Товариство провело для українських студентів, стала збірка коштів постраждалим внаслідок російсько-української війни та учасникам Майдану.

У планах Товариства в найближчі роки - відзначення 200-річчя Пантелеймона Куліша, продовження видавничого проекту Шевченкіяни, серії Мемуаристики, участь у міжнародних наукових конференціях, архівування матеріалів української діаспори.

Музична програма – піаніст Павло Гінтов

У суботу, 14 вересня 2019 року о 5-ій годині по пол.

в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unamember.com

ARKA
Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

DNIPRO LLC.
ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ 645 W. 1st Ave. Tel.: (908) 241-2190 (888) 336-4776
CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave Tel.: (973) 916-1543
PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: (215) 969-4986 (215) 728-6040

Вивчаймо...

(Закінчення зі стор. 7)

ляти пошкодження, робити придатним для користування, усувати непорозуміння, припиняти сварки, готувати. Таке саме значення має й дієслово ладнати. Ладити й ладнати мають спільне значення „жити в мирі“. Крім того, ладити – це доводити до стану готовності.

Який наголос у слові Томос? З якої літери слід писати томос – з великої чи малої?

Правильний наголос – на першому складі. Так наголошують це слово й у грецькій мові, звідки воно походить. Коли маємо на увазі Томос про автокефалію, отриманий Православною Церквою України, це слово потрібно писати з великої літери.

Як можна замінити невластиві українській літературній мові активні дієприкметники інтригуючий і шокуєчий.

Замість таких дієприкметників уживаємо прикметники інтригу-

вальний (від інтригувати), шокувальний (від шокувати). Порівняймо: писальний від писати, тіпальний від тіпати.

Який варіант прийнятний в українській мові – фольк чи фолк, та чи є ці варіанти взаємозамінними.

Обидва ці слова зводяться до першої частини англійського folklore – народна творчість, народна мудрість. В українській мові більш поширені утворення з формою фольк – фольклор, фольклористика.

Чи треба всередині речення слово відповідно та у свою чергу виділяти з обох боків комами?

Не потрібно.

У попередніх поясненнях названо невірними вислови знайти гриба, взяти кошика, підгострити олівця, написати листа, завести трактора. „Невірні“ слід розуміти, як „правильні“? Що означає, що вони „характерніші“ для художнього стилю та розмовного мовлення? В літературному чи якомусь уніфікованому варіан-

ті це все ж неправильні вислови? Тобто помилка з живого мовлення, занесена до літературної мови? Це все ж плутанина між поняттями живого та неживого: відвести коня, нагодувати оленя, обуриати людину.

Особливістю української мови є сплутування живого й неживого в знахідному відмінку однини іменників чоловічого роду. Тобто не тільки напоїти коня, а й написати листа. Можна сказати написати лист і написати листа, знайти гриб і знайти гриба.

Другі варіанти є, безперечно, результатом впливу розмовного мовлення, але вони давно стали літературними, хоч і характерні для розмовного та художнього стилів. Тобто ці вислови цілком правильні, якщо вони вживані в художньому стилі. Проте їх не можна застосовувати до абстрактної та наукової лексики.

Можна надсилати запитання професорові на адресу: questions.ukrainian@bbc.co.uk. Відповідь має з'явитися упродовж одного-двох місяців.

„Politico“...

(Закінчення зі стор. 2)

на горлі різних груп і регіонів. Без системи перевірок і балансів або будь-яких сильних інститутів в країні, така рука може виявитися гостро необхідною, щоб зберегти цілісність. Заступник голови адміністрації Кремля В'ячеслав Володін якось сказав: „Поки є Путін, буде й Росія. А без нього Росії нема“. Вірогідно, він мав рацію.

Друга причина – сьогоднішня державна ідеологія не має такої ж сили, як усі попередні. Сирій кардинал Кремля і давній соратник В. Путіна Владислав Сурков сказав, що Росія вступила в нову історичну еру „довготривалої держави Путіна“. За його словами, це глобальна ідеологія, яка багато чого взяла у прихильників марксизму. Насправді ж „путінізм“ – це гримуча суміш з євразійства і того, що російський праворадикал Олександр Дугін називає „четвертою політичною теорією“. Євразійство – це інтелектуальна школа, яка виникла в 1920-их роках серед російських антикомуністичних емігрантів. Вона проголошувала особливу, месіянську роллю Росії як цивілізації, яка існує на власних умовах, не будучи ані частиною Сходу, ані Заходу.

Четверта політична теорія – це поєднання „найкращого“ з фашизму і комунізму в новому хрестовому поході проти лібералізму. О. Дугін пропонує видалити атеїзм з комуністичної ідеології й расизм з фашистської, але при цьому зберегти їхню спільну місію. Незважаючи на те, який жадливий вигляд має ця російська ідеологія, вона не рівня царизмові чи марксизму-ленінізму, які раніше домінували в Росії. Святість царя століттями тримала російський народ в єдності. Ідеї марксизму-ленінізму про рівність і розподіл багатства були досить привабливими для багатьох країн в постколоніальну еру. В наші часи регіональна ізоляція, заснована на популістському порядку денному, становить більшу загрозу для лібералізму, ніж новий російський авторитаризм чи „путінізм“.

Остання причина полягає в тому, що нинішні інтелектуальні й економічні умови в Росії дуже бідні у порівнянні з тими, які існували часи Російської імперії чи СРСР. Під царським режимом європейці приїжджали в Росію практикувати медицину, викладати в університетах, проводити дослідження і відкривати бізнес. Радянський уряд після всіх чисток і звірств створив відносно комфортне життя для певного прошарку найважливіших вчених, які могли добре жити за умови лояльності до режиму.

Сьогодні вища освіта і наука в Росії в катастрофічно занедбаному стані. Економіка досі утримується на продажах ресурсів, і ніщо не вказує на її модернізацію. Найбільш промовистий факт – у тому, що діти російської еліти навчаються і живуть на Заході, а не в Росії.

Світ повинен готуватися до розпаду Росії. Найкраща політика, яку США і їхні найближчі союзники повинні обрати – це поєднання стратегічного терпіння і стримування, з сильним акцентом на терпінні.



SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

SELF RELIANCE (NY) FEDERAL CREDIT UNION

NOTICE TO THE FOLLOWING MEMBERS TO CLAIM THEIR ACCOUNTS IMMEDIATELY

and not later than **October 15, 2019** or the funds will be released to one of the following entities, depending on the member's last known address on record at Self Reliance (NY) Federal Credit Union

- ◆ **NEW YORK:** Office of the State Comptroller, Office of Unclaimed Funds ◆ **NEW JERSEY:** State of New Jersey, Dept. of the Treasury, Unclaimed Property
- ◆ **ARIZONA:** Unclaimed Property Unit; ◆ **COLORADO:** Colorado State Treasury Unclaimed Property Division
- ◆ **CONNECTICUT:** State of Connecticut, Office of the State Treasurer, Unclaimed Property Div.
- ◆ **FLORIDA:** Florida Dept. of Financial Services, Bureau of Unclaimed Property; ◆ **MARYLAND:** Comptroller of Maryland Unclaimed Property Unit
- ◆ **TEXAS:** Texas Comptroller of Public Accounts

A one time \$25 escheatment fee will be assessed on each account by the Credit Union at this time.

To reactivate your account please contact one of our conveniently located branch offices.

AMATO A, JOHN	DRONYAK, PETRO	KHABAL, ZINOVI	PANIV, ROMAN	STEFANETS, MARIYA
ANDREJEVIC, UROS	DROZDOWSKA, ANNA	KHAROVSKYY, OLEH	PANYCH, SOPHIA	STEFANETS, MYKHAILO
ANDRUSHKO, DMYTRO	DROZDUK, IVAN	KHATSKO, YURIY	PEPAJ, SPARTAK	SUCHODOLOW, MARIA
ANTOSZ, MARCIN	EVSTATIEVA I, DANIELA	KNAPP, ALEXEY	PIGAREV, DENYS	SYMONOVA, NATALIYA
ARTYSIEWICZ, NADJA	FESAK, OLGA	KNAPP, DANIEL	PRIVATEK ENTERPRISES INC	SZCZESIUL, TADEUSZ
AVIARY REAL ESTATE LLC	FRANGAJ, DRITA	KONIOR M, KATARZYNA	RAKHMANSKA, TETIANA	SZCZYKUTOWICZ, ANDRZEJ
BABIY, GALYNA	FUGLEWICZ, AGNIESZKA	KOPYNETS, VIKTOR	RAKOWSKY, IHOR	TARTAGLIA, STEVEN
BALAMOTIS, DIMITRI	FUGLEWICZ, PAWEL	KOVAL, OLEH	ROGOZA, EUGENIUSZ	TIMCHENKO, ELENA
BECKER P, MONICA	FURDA, OLEKSANDER	KRASNIANSKA, NATALIYA	ROZKO, ROBERT	TODORUK, VOLODYMYR
BEREZA, BOHDAN	GEBORA ELVIRA	KRIWENCZUK, CLAUDIA	ROZMARYSIA, IHOR	TOMENTCHOUK, AGAFIA
BILINSKA, STEFANYA	GELLER, MAKSYM	KSEPKA, KAZIMIERZ	RUDAJ, FRED	TRASKOWSKI, PAWEL
BONDIN, SERGIY	GOGOL, NATALIYA	KWIATKOWSKI, JACEK	RUSSO, OKSANA	TSYKLINSKA, NATALIYA
BORAWSKA M, KAROLINA	GOLODINSKII, MIROSLAV	LUKACHYNA, MYKHAYLO	SHAHRIARI, SETAREH	TYBURCZY, MALGORZATA
CARVALHO D, ANTONIO	GRYGA, EDWARD	LUTSKO, SVITLANA	SHEHU, LUAN	VAIDA, TARAS
CHEPURNA, RAYISA	GRYTSIV, BOGDAN	MAGAL, DONIA	SHEHU, MORGIZE	VERBA A, MICHAEL
CHUMAK, YAROSLAV	HANKEWYCZ J, TARAS	MAKAR, ANDREW	SHLAPAK, MAKSYM	VETSAL, TARAS
CHWEDCZUK, RENATA	HLADUN, IRYNA	MAKUH, OLEG	SHMULENSEN, MIKHAIL	VIRSTIUK, VITALII
CHYCHERSKY, MICHAEL	HRECHKA R, JAROSLAW	MARTYNUK, GEORGE	SIKORA, MARIYA	VOLCHANINA, STAFANIYA
COMER L, ANGELA	HRYNYSZYN, TANIA	MATEJKOWSKI, WITOLD	SIKORA, MARYANA	VRLJIC, SLAVEN
CROWN, SOPHIA	HUSAK, STEVEN	MCMEEKIN H, ANDREW	SINAYSKIY, DMITRIY	WALTER R, MICHAEL
CULAJ, GJELOSH	IATSENKO, IULIYA	MUCZKA, ANDRZEJ	SLEDZIEJOWSKI, ROMAN	WELSKI O, ELEANOR
CYMBAL W, NICHOLAS	ILYASH, YELIZAVETA	MUSIY, YAROSLAV	SMITTUKH, ALLA	WORONA G, STEVEN
CZEBINIAK W, RONALD	IVANTSYUK, YAROSLAV	MUSIY, ZORYANA	SREDNICKI, RADOSLAW	WYSZYNSKA-MASTERNAK, KATARZYNA
CZUPRYNSKA, KRYSZYNA	JURICEK JASNA	NEBELYUK, NATALIYA	STANDPIPE ADVISORS LLC	YAREMYN, VOLODYMYR
DABROWSKI, BARTOSZ	KAVATS, OLEH	ONYSHCHUK, IVAN	STARZEC, CEZARY	ZGONENA J, ROBERT
DASILVA, CELESTE	KEKISH, BORYS			

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

Main Office	Kerhonkson	Uniondale	Astoria	Lindenhurst:
108 Second Ave	6329 Route 209	St. Vladimir Parish Center	32-01 31st Ave	Holy Family Ukr. Catholic Church
New York, NY 10003	Kerhonkson, NY 12426	226 Uniondale Avenue	Astoria, NY 11106	225 North 4th Street
Tel: 212.473.7310	Tel: 845.626.2938	Uniondale, NY 11553	Tel: 718.626.0506	Lindenhurst, NY 11757
Fax: 212.473.3251	Fax: 845.626.8636	Tel: 516.565.2393	Fax: 718.626.0458	Tel: 631.867.5990
		Fax: 516.565.2097		Fax: 631.867.5989

Outside NYC call toll free: 1.888.SELFREL; Visit our website: www.selfreliancenyc.org; E-mail: info@selfreliancenyc.org

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Фестиваль у пам'ять про нескорених

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 7 липня на хуторі Кулеби біля Нараєва відбувся фестиваль патріотичної пісні „Чорна вишиванка“. До пам'ятника Бор-



Дочка Головного командира УПА Романа Шухевича – Марія Шухевич.

цям за волю України присутні поклали запалені свічки, квіти й вінки шани. Священики відслужили Панахиду-реквієм за полеглими героями-повстанцями.

Почесними гостями фестивалю були дочка Головного командира УПА Романа Шухевича – Марія Шухевич, ініціатор та організатор фестивалів „Чорна вишиванка“, родич одного з героїв Кулебської трагедії Роман Лопушанський зі Львова, Перший віце-прем'єр-міністер-Міністер економічного розвитку і торгівлі України Степан Кубів, народний депутат України Тарас Юрик.

Також присутніми були представники влади й громадськості Львівської, Тернопільської та Івано-Франківської областей, воїни, пластуни, члени Всеукраїнського братства ОУН-УПА, молодіжної організації „Апостольська чота“ з Городка Львівської області, співаки й поети, зокрема Олександр Шевченко (автор пісні „Чорна вишиванка“), Іван Кушнір, Ярослава



Члени молодіжної організації „Апостольська чота“ на фестивалі патріотичної пісні „Чорна вишиванка“. (Фото: Іван Кушнір)

Декалюк, Рожеріо Мелло, Степан Середа, Андрій Кришталь та багато інших.

На фестивалі виступили запрошені гості, звучали повстанські,

сучасні патріотичні й народні пісні, літературно-музичні композиції. Було представлено експозицію

(Закінчення на стор. 22)

Вшанували видатного державника

Георгій Лук'ячук

СТАРИЙ ЧАРТОРИЙСЬК, Волинська область. – 3 ініціативи Волинського Братства (голова Сергій Шевчук) 28 червня відкрито меморіальну дошку видатному українському дипломатові Антонові Бутейкові. Дошку встановлено на фасаді середньої школи, яку колись закінчив відомий дипломат і державний діяч України.

У церемонії відкриття взяли участь президент Волинського Братства академік Микола



Промовляє президент Волинського Братства академік Микола Жулинський.



Посол Олександр Моцик на відкритті меморіальної дошки. (Фото: Георгій Лук'ячук)

Жулинський, родичі А. Бутейка, односельці, представники Волинського братства, поважні гості з району та області.

Посол України Олександр Моцик окреслив довгий і плідний професійний шлях А. Бутейка. М. Жулинський зосередив увагу на тому, що А. Бутейко був одним з розробників Конституції України, коли працював у Верховній Раді. Директорка школи Оксана Брик поділилася ідеєю створення в стінах школи меморіального музею А. Бутейка.

Зустрілися в пам'ять Богдана Лепкого

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 21 липня минуло 78 років із дня смерті видатного поета, прозаїка, науковця, художника, громадського діяча, вірного сина України Богдана Лепкого. У церкві Пресвятої Трійці було відправлено заупокійну службу.

22 липня шанувальники творчості письменника зібрались у виставковій залі Музею Богдана Лепкого на годину пам'яті „Відлітають журавлі в вирій“, поклали квіти до пам'ятника письменникові біля ратуші.

Про похорон та вечори пам'яті Б. Лепкого у Львові, Берліні, Відні, Кракові, Станіславові розповіла завідувачка відділу музею Наталія Стрілець. Учасники переглянули відеопрезентацію, основу якої склали світлини з похорону.

Надія Волинець поділилася спогадами про один із перших вечорів пам'яті мистця у незалежній Україні. Василь Савчук прочитав власні поезії з циклу „Краківські думи Богдана Лепкого“, Тетяна Тремба розповіла про роботу над каталогом „Україна вшановує Богдана Лепкого“, Ярослава Мазурак говорила про творення власної музичної Лепкіяни.

Відкрили меморіальну дошку Олені Пчілки

Валентина Шемчук

ГАДЯЧ, Полтавська область. – За рішенням районної ради та з ініціативи Полтавського обласного відділення Міжнародної організації „Жіноча громада“ 27 червня в Гадячі відкрито меморіальну дошку Олені Пчілці (Ользі Драгомановій-Косач). Пам'ятну дошку видатній землячці встановлено на фасаді будівлі 1914 року нинішньої редакції газети „Гадяцький вісник“ та Регіонального ландшафтного парку „Гадяцький“ – колишнього приміщення „Газети Гадяцького земства“, редактором якої з 1917 до 1919 року працювала Олена Пчілка й була серед авторів.

Представниця знаменитого роду, відомого іменами поетеси, перекладачки, культурної діячки Лесі Українки, історика, філософа, еко-

номіста Михайла Драгоманова, письменниця, видавець, публіцистка, просвітянка Олена Пчілка прислужилася славі рідної літератури, української культури й національної духовності.

Розпочав велелюдне святкове зібрання з нагоди 170-ої річниці від дня народження Олені Пчілки перший заступник голови районної адміністрації Сергій Бондаренко. Меморіальну дошку авторства Вадима Голобородова відкрили голова обласного відділення Міжнародної організації „Жіноча громада“ Валентина Шемчук та директор районної централізованої бібліотечної системи Ольга Красюк. Освятити дошку Олені Пчілці Благочинний Гадяцького району, настоятель Свято-Михайлівського храму Православної Церкви України протоєрей Олег Пограничний.



Організатори відкриття меморіальної дошки Олені Пчілці (зліва): Сергій Бондаренко, Валентина Шемчук, Ольга Красюк. (Фото: Вікторія Білоус)

Сто днів...

(Закінчення зі стор. 3)

Що там усе таки з окупованими територіями? Що там з корупцією й лавою для підсудних? Що там з тарифами-бюджетами? Не говорючи вже про таку вдячну до рефлексій та народного невдоволення територію гуманітаріїв: мова-історія-пропаганда. Комусь так чи інакше доведеться озвучити не зовсім комфортні для себе речі. А комусь доведеться ці некомфортні

для себе речі почути.

Натомість покищо доводиться хібащо вкотре слухати заяву та обіцянки, уявляючи, як це все може бути реалізованим у наших польових умовах. Перші 100 днів особливої ясності в наше колективне бачення майбутнього не внесли. З іншого боку, ніхто нічого особливо й не очікував.

(„Високий замок“, 10 серпня)

Сергій Жадан – український письменник, Київ.

Пом'янули...

(Закінчення зі стор. 1)

ім. Василя Стуса та Українська патріотична альтернатива.

До кінця 1938 року у СРСР було заарештовано 1.6 млн. осіб, з них 800 тис. було страчено. На території Української РСР, за оцінками істориків, було засуджено 198,918 осіб, з яких близько двох третин – до розстрілу.

Біля Пам'ятного хреста Панахиду відслужили священники Православної Церкви України Єпископ Володимир Черпак та о. Дмитро Каран.

Напередодні у Покровській церкві відбулися меморіальні заходи з нагоди 25-річчя першої прощі на Соловки 5 серпня 1994 року, яку очолював Єпископ В. Черпак, під час якої тоді було встановлено і перший хрест в пам'ять про українських в'язнів, котрі загинули на Соловках.

Після Панахиди та меморіального віча делегація „Соловецького братства“, „Меморіалу“ ім. В. Стуса та Української патріотичної альтернативи відбули у Національний історико-меморіальний заповідник „Биківнянські могили“ на відкриття виставки „Скривавлена нива“, присвяченій репресованому українському селянству.

Приватні думки...

(Закінчення зі стор. 7)

і друзів самого Володимира Путіна можуть бути при цьому вирішальними.

В міжчасі треба працювати, щоб президент США прийняв президента України у Білому Домі, Конгрес США визнав Україну стратегічним союзником США поза НАТО.

Щодо боротьби з корупцією немає жодної причини відкладати прийняття законодавства про зняття недоторканості народних депутатів України. Президент перемагав на обіцянках дійсної боротьби проти корупції і тому не матиме вияснення перед виборцями, чому не впроваджено цієї реформи вже на перших сесіях Верховної Ради.

Мабуть, не обійдеться без кримінального розслідування дій попередньої влади. Це не суперечить демократичним засадам і у жодному випадку не можна вважати політичною розпратою з політичними конкурентами.

Розвиток національної духовності, мені здається, не буде пріоритетом нової влади. Але я переконаний, що коли Україна розмов-

лятиме українською мовою, то це скріпить її політично. Так, російськомовні хлопці вмирають за Україну на Донбасі, однак було б краще, коли б вони розмовляли українською мовою і для України жили.

При цьому бажаю особисто В. Зеленському і Дмитрові Разумкову вдосконалення української мови, що може здійснитися тільки шляхом щоденного постійного користування нею. Влада повинна забезпечити, щоби не було урядових чи публічних виступів державних осіб недержавною мовою.

У площині релігійного національного зміцнення суспільства повинна активно працювати нова канонічна Православна Церква України (ПЦУ). Головним противником є Московський Патріархат. Держава повинна віддати ПЦУ Софійську територію з усіма маєтками, яка без сумніву належить Київській Митрополії ще з княжих часів, а опісля через навіть судові процеси повернути Печерську і Почаївську Лаври та інші історичні храми та монастирі. Щодо цього повинна допомагати і Українська Греко-Католицька Церква, яка теж має йти до помісності та патріархату.

Медична реформа необхідна для України не тільки для добра її населення, але як умова для вступу в Євросоюз. Влада – це олігархи. Вони мають медичну опіку в Україні і за кордоном. Народ натомість немає такої опіки, а медична опіка повинна бути людським правом (не привілеєм) кожного мешканця України.

Приступаймо до святкування з надією на краще майбутнє для українського народу та його держави. Не забуваймо пом'янути тих великих дочок та синів нашого народу, котрі віддали своє життя, щоб сьогодні ми могли святкувати річницю Незалежності нашої держави.

Пророцтво...

(Закінчення зі стор. 1)

під традиційний текст своїх власних ідей, змагань і поглядів...“.

Загальноросійський і загальноєвропейський літературний авторитет Л. Толстого одягнув у ще привабливіше одягу стару антихристиянську спокусу – віру у самодостатність людського розуму й людських моральних сил. Від „толстовства“ і його „логічної“ релігії вже було близько до заперечення всякої релігії, до самоцілісного соціального експериментування і безкритичної віри у прогрес, до „прогресивного“ запаморочення, коли сліпих очолили сліпі.

Й ось на наших очах розгортається непримиренний публічний поєдинок з „новими християнами“. На боці Л. Толстого – його велика слава і вкрай спрощене, спотворене тлумачення Христової науки, на боці Вол. Соловйова – візія людського світу як поля, на якому точиться видима і невидима війна між Небом і Пеклом.

Вол. Соловйов з'ясує підставову проблему: „Чи зло – то тільки природний недолік, недосконалість, яка сама по собі щезає зі зростом добра, чи воно – реальна сила, котра з допомогою спокус володіє нашим світом, так що для успішної боротьби з нею треба мати опору в іншому порядку буття?“.

Учасників розмови – лише п'ять: Генерал, Політик, Дама (для стримування чоловічих емоцій), Князь (толстовець, „новий християнин“, „непротивленець“, пацифіст) і Добродій Z., в якому можна впізнати Вол. Соловйова.

„Розмова перша“, в якій головною особою є Генерал, – це полеміка з приводу заповіді „Не убий!“. Для Князя-догматика ця заповідь не дозволяє жодних винятків, за жодних умов і обставин. Навіть коли чийсь малолітню дитину гвалтує і вбиває бандит, її батько, бач, повинен спокійно споглядати на це і керуватися заповіддю „Не убий!“. Генерал не один раз дивився у вічі смерті, він знає, що війни є несправедливі, загарбницькі, і є оборонні, священні. Дискусія надзвичайно гаряча і надзвичайно діялектична, з багатьма історичними і особистісними прикладами.

У „Розмові другій“ в центрі уваги – Політик. Як і Князь, він пацифіст і антимілітарист, але йому байдуже все те толстовське „нове християнство“, він переконаний, що до світу без воєн веде „соціально-прогрес“, співпраця між європейськими державами, економічна інтеграція, і що для „культурного життя“ зовсім непотрібні ніякі вищі істини, релігійна моральність чи святість – досить, мовляв, звичайної ввічливості. Це тип культурника-ліберала, інтелектуала, котрий певен, що його ерудиція от-от врятує світ, тим часом вона не годна врятувати його самого. Коли Добродій Z. зауважує, що культура безсила перед лицем смерті, Політик дуже дивується: „Та хіба ж культурний процес ставить перед собою таке завдання, як знищення смерті?“. І чує у відповідь: „Знаю, що не ставить, але тому його самого дуже високо не можна ставити“.

Кульмінація всієї книжки – „Розмова третя“. У ній сходяться проти одного духовні антиподи – Добродій Z. і Князь (очевидно, назва

не випадкова, цей персонаж вже торує колію, котра закінчиться приходом „князя віку цього“). Тема дискусії – все та ж: що таке зло? За Князем-толстовцем, зла не існує об'єктивно, це людська вигадка, „навіть смерть не може мати для нас жодного морального значення, бо не залежить від нашої волі так само, як, наприклад, погода“, і „нове християнство“ має навчити людей бачити довкола себе тільки добро і жити за даними „господарем винограду“ правилами.

Відповідь Добродія Z.:

„...Зло насправді існує й виявляє себе не тільки у відсутності добра, а в активному спротиві і перевазі нижчих якостей над вищими в усіх сферах буття. Є зло індивідуальне – в тому, що нижча природа людини, тваринні і звірині пристрасті чинять опір найкращим пориванням душі і перемагають їх у величезній більшості людей. Є зло суспільне, – воно в тому, що людський натопв, індивідуально підкорений злу, чинить опір рятівним зусиллям небагатьох найкращих людей і перемагає їх, е, нарешті, зло фізичне в людині, – у тому, що нижчі елементи її тіла чинять опір живій і світлій силі, що в'яже їх у прекрасну форму організму, опираються і розривають цю форму, знищуючи реальне підґрунтя всього вищого. Це крайнє зло називається смертю...“.

Князь, мов той змії, викручується, не бажаючи почути чужої для „нового християнства“ істини – про Воскресіння Христове: „Царство Боже – то царство життя, що торжествує через Воскресіння, у ньому – справжнє, здійснюване, остаточне добро. У цьому – вся сила і справа Христа, в цьому – Його любов до нас і наша до Нього. А все решта – тільки умови, шлях, кроки...“.

Замикає „Три розмови“ „Коротка повість про Антихриста“, також у вищій мірі пророка: „Історичним силам, котрі панують над масою людства, ще належить зударитися і перемішатися, перш ніж на цьому звірі виросте нова голова – всесвітньо-об'єднуюча влада Антихриста, він буде говорити голосні і високі слова й накинє звабливе покривало добра і правди на тайну крайнього беззаконня в її останній час, щоб – за словом Святого Письма – навіть обраних спокусити до великого відступу“.

Ставши першорядною економічною потугою і підкоривши всю Азію, Китай під прапором панмонголізму іде страшною війною на європейсько-атлантичний світ. Вживає лише невелика частина людства. Згодом по війні вже всі купаються в розкошах, фантастичні технології виконують будь-які людські забаганки, панують безмежні можливості і безмежна свобода. Людською спільнотою геніально керує „великий мислитель, письменник і громадський діяч“, надзвичайний гуманіст, митровець, філантроп і аскет. Невдовзі він успішно поєднує обов'язки „доктора теології“, всесвітнього Імператора, Патріарха і Папи. Давши людям усе, чого тільки їм бажалося, він для себе хотів „зовсім небагато“ – щоб йому поклонилися, як Богіві...

Мало виявилось землян, котрі гідно витримали це останнє випробування і в непереможній вірі, надії й любові зустріли друге пришествя Христа.

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
 Established 1972
 Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконують сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!
973-574-8800
 Fax: 973-574-8887
 e-mail: computopr@aol.com



Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union



**З ДНЕМ
НЕЗАЛЕЖНОСТІ,**
рідна Україно!

Illinois / New Jersey Selfreliance.com



*Вітаємо
Український Народ
в діаспорі та на рідних землях,
Президента та Уряд України,
військових Збройних Сил України і волонтерів,
ієрархів українських церков та все наше членство*

**з 28-ю річницею
Незалежності
України**

*Бажаємо Вам Божої Благодаті,
миру-добробуту, сил та натхнення
у розбудові процвітаючої України!*



**УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА СПІЛКА**

www.UKRNATFCU.org (866) 859-5848



UKRFCU
Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union



**Happy Ukrainian
Independence Day!**

**З Днем
Незалежності України!**

<p>Administrative Center & Branch 221 W. Street Road Feasterville, PA 19053</p>	<p>Somerton Branch 14425 Bustleton Ave Philadelphia, PA 19116</p>	<p>Ukrainian Educational & Cultural Center Branch 700 N. Cedar Road Jenkintown, PA 19046</p>
<p>Cottman Branch 1729 Cottman Ave Philadelphia, PA 19111</p>	<p>Fairmount Branch 2307 Brown Street Philadelphia, PA 19130</p>	<p>Trenton, NJ Branch 477 Jeremiah Ave Trenton, NJ 08610</p>

Federally insured by NCUA
www.ukrfcu.com • (215) 725-4430

Помер д-р Манолій Р. Лупул

ЕДМОНТОН, Альберта. – 24 липня в Калгарі, Альберта, за три тижні до свого 92-річчя, відійшов у засвіти д-р Манолій Роберт Лупул. Він народився 14 серпня 1927 року у Віллінгдоні (Альберта). Був онуком українських першопоселенців, які емігрували до Канади з Буковини, що на той час була частиною Австро-Угорської імперії. Батьки його батька прибули у 1900 році із села Ошихліби, батьки його матері приїхали у 1903 році із місцевості неподалік Лужан. Батьки Василь та Євдокія (у дівочтві Ткачук) зустрілися й пізніше одружилися.

У 1944 році М. Лупулові виповнилось 17 років і він разом з родиною і двома молодшими братами, Волтером і Вільямом, переїхав до Едмонтону. Здобувши середню освіту у школі ім. Вікторії, продовжив навчання в Альбертському університеті, де отримав диплом бакалавра з відзнакою з історії (1950), а згодом – диплом бакалавра з педагогіки (1951). У подальшому, впродовж наступних чотирьох років, працював учителем соціальних наук молодших клас середньої школи.

Саме тоді у щорічнику Українського православного інституту ім. св. Івана його увагу привернула світлина привабливої брюнетки з темно-карими очима на ім'я Наталія Горецька, яка тоді була вчителькою початкової школи у Ньюбруку (Альберта). Донька колишнього депутата Законодавчої асамблеї Альберти від Віллінгдону Ізидора Горецького відповіла згодою на пропозицію М. Лупула у жовтні 1952 року і в квітні наступного року вони взяли шлюб. У них народились двоє дітей — Давид (1956) та Ілейн (1960).

Після одруження М. Лупул продовжив навчання, здобувши ступінь магістра в Мінесотському університеті в 1955 році, де він спеціалізувався з історії та філософії освіти і вивчав політичні науки. У 1963 році він здобув докторський ступінь за цією ж спеціалізацією у Гарвардському університеті. Новаторська дисертація д-ра М. Лупула була опублікована у видавництві Торонтського університету у 1974 році як монографія „Римокатолицька церква та питання північно-західної школи. Дослідження відносин церкви та держави у Західній Канаді, 1885-1905“. Після праці викладачем у Бостонському університеті впродовж одного академічного року, у 1958 році д-р М. Лупул розпочав академічну працю в Альбертському університеті. У 1970 році він був призначений професором університетської катедри освітніх засад.

На початку 1970-их років д-р М. Лупул активно долучився до руху на підтримку багатокультурності в Канаді, з переконанням про необхідність державного фінансування мов та культур меншин у Канаді та що канадці українського походження мають повноцінно інтегруватися у всі аспекти багатокультур-



Св. п. д-р Манолій Лупул

ної спільноти Канади. У цей час він став членом Федерації українських канадських професіоналів і підприємців, де впродовж 10 років був членом національної еگزекутивної цієї організації, включно з трирічним терміном на посаді президента (1973-1975).

Він також очолював і був заступником голови Консультативної ради з питань багатокультурності у 1973-1979 роках. Маючи ці вповноваження, він відіграв ключову роль у створенні українсько-англійської двомовної програми у школах Альберти та успішно лобював в уряді Альберти та в Альбертському університеті прийняття рішення про створення і фінансування Канадського Інституту Українських Студій (КІУС). Після заснування КІУС у 1976 році був призначений його першим директором і обіймав цю посаду впродовж 10 років.

Завдяки відданості д-ра М. Лупула, невтомним зусиллям та його далекоглядному керівництву було закладено міцні підвалини того, що КІУС став визначним канадським дослідним і видавничим центром у галузі українських та українсько-канадських досліджень, а також, разом з Гарвардським українським науково-дослідним інститутом, став провідним центром українознавства у західному світі. Він успішно мобілізував українську громаду на підтримку КІУС, та надихнув і залучив покоління молодих науковців до продовження його праці.

Він одночасно просував власні наукові інтереси, публікував численні наукові статті та редагував п'ять збірок статей з питань багатокультурності та різних аспектів життя українців у Канаді. Серед багатьох відзнак його заслуг була нагорода у 2003 році Орденом Канади. Д-р М. Лупул переконливо підсумував свою спадщину у праці „Політика багатокультурності. Українсько-канадські спогади“, опублікованій видавництвом КІУС у 2005 році.

Вічна йому пам'ять!

КІУС

Усе життя присвятив Пластові

Лідія Ткачук

ЧИКАГО. – 1 серпня на 79-му році життя відійшов на вічну ватру Роман Завадович (пластовий курінь „Вовкулаки“). Залишив у смутку дружину Наталію Горалевську-Завадович, доньку Руслану, близьку та дальшу родину, чикагську пластову громаду.

У похоронному домі Музики відбулася Панахида 5 серпня. Сумна подія зібрала велику пластову родину і громаду, щоб попрощатися з другом (пластове ім'я Зев), довголітнім станичним Пласту в Чикаго. Друзі і побратими Лідія Ткачук (курінь „Лісові Мавки“), Андрій Коломиєць (курінь „Побратими“) і Ксеня Ганкевич-Раковська, прощаючись з св. п. Р. Завадовичем, розповіли про його життєвий шлях та склали йому подяку за посвяту себе Пластові, зачитали листа скорботи від Крайової Пластової Старшини. Традиційною пластовою піснею „Ніч вже йде“ пластуни і громада, взявшись за руки, прощалися з довголітнім другом. Похоронна відправа відбулася на цвинтарі св. о. Миколая.

Р. Завадович був сином Анни та відомого українського поета і письменника Романа Завадовича. Він народився 31 травня 1941 року на Поділлі. Його мандрівка у великий світ розпочалася в 1944 році, коли йому було всього три роки. Завадовичам довелося пережити важкі роки в таборах переміщених осіб в Австрії і Німеччині. До Америки він прибув разом з батьками і бабусею в 1949 році, став учнем катедральної школи св. о. Миколая, вступив до Пласту. У юнацькі роки любив співати, займався спортом. Після закінчення середньої школи продовжив навчання в університеті.

У 1969 році одружився з пластункою Н. Горалевською, з якою прожив 50 років. У них народилася донька Руслана, вихованню якої всеціло себе присвятили, працюючи в батьківському комітеті шкільної ради і у Пласті. Орденом св. Юрія в золоті – вищою пластовою нагородою за визначну та багатолітню діяльність у Пласті, було відзначено Р. Завадовича.

Пласт під його керівництвом плекав патріотичні, релігійні та



Св. п. Роман Завадович

педагогічні цінності, важливі для нових поколінь молодих людей. Маючи успадкований від батька талант до слова, часто готував пластові мистецькі вечори та ватри. За професією був графіком і дизайнером. Творіння його рук залишилося на пластових афішах, запрошеннях, грамотах. Він також займався виготовленням та оформленням весільних запрошень, проектував обкладинки книжок, працював над проектуванням пам'ятників.

У житті був філософом. Найбільшим обов'язком вважав опіку над родиною. Його турбувала творча спадщина батька, письменника Р. Завадовича. У пам'яті багатьох пластунів – спільне таборування — від курінних (гніздових) до крайових, для всіх уладів — від пташат і до сеніорів, де душею був Зев.

Р. Завадович працював в контрольній комісії Українського Національного Музею. Громадська праця часто зводила його з вихованцями, яким він залишив у спадок вервечку добрих справ. Він виховав цілі покоління. Нам його бракуватиме. Сумуємо.

*Нехай вітер тебе заколише,
Ніжну пісню співають пташки.
Спи спокійно,
а ми будемо молитись
За спасіння твоєї душі.*

Вічна пам'ять!

Фестиваль у пам'ять...

(Закінчення зі стор. 19)

військових відзнак українського війська часів визвольної боротьби (автор експозиції – член Українського філаристичного товариства Степан Пахолюк).

Кулеби – одне з місць героїчної слави незламних повстанців. Коли у 1939 році сюди увійшли радянські війська, почалися примусова колективізація, репресії, вивезення родин до Сибіру. На спротив у селах Стратин та Добринів зформувались підпільні групи ОУН, які вдавалися до збройного опору. У ніч з 21 на 22 лютого 1941 року енкаведисти провели масову облаву, щоби знищити підпільників, оточили хутір Кулеби. У нерівному бою загинули Володимир Лопушанський (18 років), Максим Шуран та Григорій Шкапій (по 19 років), Бог-

дан Гульовський та Іван Галай (по 21 року), Василь Солтис (25 років), Григорій Москаль (27 років).

На місці загибелі повстанців на хуторі Кулеби ще в 1941 році земляки насипали символічну могилу, люди таємно її відвідували. Пам'ятник з тризубом був споруджений у селі Стратин в 1942 році. Із приходом більшовиків стратинці перенесли його на кладовище, а тризуб закопали. У 1995 році пам'ятник відновили. А 2002 року під час оранки городу знайшовся і тризуб.

12 липня 1997 року на місці трагедії відбулося освячення пам'ятника борцям за волю України – пам'ятної стели з сімома хрестами, що нагадують птахів, які відлітають у вирій. Ініціатором його відкриття і виконавцем робіт був уроженець села Нараїв, доцент Національного університету „Львівська політехніка“ Юліан Павлів.

Шановні читачі! Жалібні повідомлення з приводу відходу своїх близьких і друзів просимо висилати на електронну адресу відділу оголошень „Сободи“: advertising@ukrweekly.com

Життя Ярослава Федуна має служити прикладом

Аскольд С. Лозинський

4 серпня у Кліфтоні, Нью-Джерзі, відійшов у вічність Ярослав Федун, український націоналіст, громадський діяч, зокрема Українського Конгресового Комітету Америки, кооператор, пластуна. Риси націоналіста і пластуна були основою його характеру.

Я. Федун був порядним, чесним, дуже принциповим, працьовитим і не менш безпосереднім. Довгий час він хворів на рака, однак прожив до 89-го року життя. Його довголітня хвороба, здавалося, не проявлялася у його громадській праці, настирливості чи гуморі.

Останнього разу розмовляв я з ним телефоном за кілька місяців перед його смертю. Розмову, як звичайно, ініціював і почав він. Я не хотів його турбувати, знаючи про його фізичний стан. Він говорив виключно про громадські справи та ситуацію в Україні, війну, вибори тощо. Кілька разів я питав його про його хворобу, що не була таємницею. Він відповів коротко, що ця хвороба, а зокрема лікування виснажує його енергію, не дозволяє відповідний відпочинок і тому перешкоджає у громадській праці.

Я. Федун залишив дружину, троє дорослих дітей, внуків. Він також мав старшого брата Ореста (псевдо „Ікар“), який загинув у рядах УПА у засідці з червоним московським ворогом вже після Другої світової війни у 1946 році. Він отруївся власною ампулою, щоби не потрапити до рук ворога та не зрадити побратимів. Я. Федун так обожнював свого брата, що назвав свою доню Орестюю.

Для Я. Федуна війна також не закінчилася у 1945 році. Він був змушений покинути рідну землю, став біженцем, а врешті опинився у США, де треба було починати нове особисте життя і продовжувати боротьбу яка не вгасала на рідних землях. Для покоління Я. Федуна ця боротьба не вгасала і у



Св. п. Ярослав Федун

діяспорі. Він поринув у громадську та політичну діяльність на місцевому та всеамериканському рівнях.

Покоління українців, котре виростало між двома великими війнами на кров'ю зрошеній землі, як Я. Федун, присвятило себе своєму народу і жило для того народу і для його мрії встановити незалежну державу на землі, яку вони покинули, але не забули.

Я уважав Я. Федуна своїм старшим другом і просто не міг надивуватися його невтомністю, настирливостю та просто неймовірною спроможністю відкладати власні клопоти, щоби допомагати своєму народові і своїй громаді. Життєвий шлях Я. Федуна і багатьох з його покоління має служити прикладом до наслідування моєму поколінню та майбутнім. Самопосягата, зрозуміння переваги загального добра над своїми власними потребами чи бажаннями, принциповість, чесність, порядність – це риси, які не так часто проявляються у людських істотах, зокрема у наших часах.

Я. Федун не менш заслужений перед Україною та українським народом, ніж його старший брат Орест. Вічна йому пам'ять!

Нью-Йорк



**Провід 5-го куреня Уладу Старших Пластунів
і 20-го куреня Уладу Пластових Сеніорів
ОРДЕН ХРЕСТОНОСЦІВ**


ділиться сумною вісткою,
що 4 серпня 2019 року відійшов у Вічність

**пл. сен. керівництва
св. п. Ярослав Федун
лицар „Телесик“**

колишній Великий Майстер Ордену Хрестоносців,
колишній Станичний Пластової Станиці в Пасейку,
довголітній Пластовий виховник і провідник.

В імені Ордену складаємо горем прибитій Родині
наші найглибші співчуття.

Вічна йому пам'ять!
З Хрестом і Мечем!



Ділимося сумною вісткою,
що в середу, 29 травня 2019 року,
відійшла у вічність моя найдорожчка Мама

**св. п.
Ірина Прибега Стецура**

народжена 16 червня 1931 року
в селі Переволока, Буцацький район, Тернопільська обл.

Парастас був відправлений в неділю, 2 червня 2019 року,
в похоронному заведенні Kolodiy-Lazuta.

Похоронні Відправи відбулися 3 червня 2019 року
в Українській катедрі св. Йосафата в Пармі, Огайо.

Залишилися в глибокому смутку:

син	Іван Роман Стецура
тета	Надія й Ігор Олексів з родиною
братова	Ірена Юрків Стецура
свекор	д-р Стефан Стецура
кузинка	Анна Данилишин з родиною
кузинка	Стефанія Пасельська з мужем Семеном і родиною.
кузинки	Оксана і Дарка Байки

та ближча і дальша родина в Україні.

Вічна їй пам'ять!

Oblast Memorials
PO Box 746, Chester, NY 10918
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net


ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В НУ/НД/СТ/РА
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

KULINSKI MEMORIALS
809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

TEL. 908-722-3130 FAX 908-253-0027
TOLL FREE 800-458-5467 kulinskimemorials@msn.com



- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 колорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від С. Бавнд-Бруку, Н, Дж.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

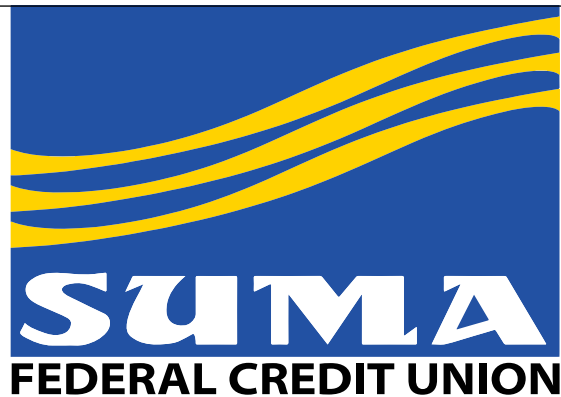
Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

VARSHAVSKY MONUMENTS
862-812-7086
E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ

Великий вибір граніту
Індивідуальний дизайн
Гравірування на граніті
Керамічні фотографії на пам'ятники

Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA



ОТРИМАЙТЕ ПІДТВЕРДЖЕННЯ СЬОГОДНІ!

It's the Season

ДЛЯ

ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ НА МАШИНУ!

НИЗЬКИЙ ВІДСОТОК

2.25% APR*

ДО 48 МІСЯЦІВ

100%
фінансування
для
кваліфікованих
позичальників

 Like us on
Facebook

* APR = Annual Percentage Rate. This is not a guarantee of credit. An application and approval is required. All loan rates are based upon member's credit worthiness at time of application and the term of the loan. Your rate may be higher and rates are subject to change without notice. Used vehicle loans are based on the age of the vehicle and term of the loan. Visit us at www.sumafcu.org or call the credit union for current rates.

** 100% Financing applies to credit scores of 660 or higher. Financing does not include sales tax, tags, destination charges, etc. Call the credit union for more information.

SUMAFCU NMLS# 527694



Federally insured
by NCUA



Equal
Opportunity
LENDER



EQUAL HOUSING
LENDER

НАШІ ФІЛІЇ ЗРУЧНО РОЗТАШОВАНІ ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

ПОДАЙТЕ АПЛІКАЦІЇ У ФІЛІЯХ SUMA FCU АБО ОНЛАЙН WWW.SUMAFCU.ORG